

Demokratiya, güclü iqtisadiyyat - Dağlıq Qarabağın açarındır!

DEMOKRATİK, MÜSTƏQİL QƏZET

10

DEKABR
2019-cu il

№ 219 (4117)

Qiyməti
40 qəpik

BAKİ
XƏBƏR
www.baki-xeber.com

Heftədə
5 dəfə çıxır

Qəzet
2003-cü ildən
nəşr olunur

ERMƏNİ İDEOLOQLARI HƏMSƏDRLƏRİN BRATİSLAVA GÖRÜŞÜNÜ ÇOX KİÇİK MƏSƏLƏYƏ BAĞLADILAR - GUYA AZƏRBAYCANIN AŞAĞILANMASI XATİRİNƏ...

Beynəlxalq arenada yeni qəti rəy - Ermənistan üzündən 2019-cu il itirildi və Qarabağ müharibəsinə doğru bir addım da atıldı...

■ səh. 9 ■

YAP-ın öz namizədlər siyahısını açıqlamasını gözləyən iddiaçılar - məqsəd nədir...

■ səh. 3 ■

Mikayıl Cəbbarov erməni nazir müaviniyə Heydər Əliyev Mərkəzində İrəvanın tarixi ilə bağlı nələri göstərdi...

■ səh. 3 ■

Sabiq prezident Serj Sarkisyan "Qarabağ klani"na xəyanət etdi...

■ səh. 10 ■

Paşinyan yeni il şənliyinə 700 min dollar ayırıb, İrəvanda 4500 lift qəzal vəziyyətdə - əhalidən ağır sosial ittiham...

■ səh. 7 ■

7 minlik Gülçülük qəsəbəsində məktəb yoxdur - hər şagird ayı 30 manata "RAF"-la qonşu məktəblərə gedir

■ səh. 15 ■

Səhnəyə çıxandan sonra əsl ad-soyadını təxəllüsə əvəzləyən şou adamları - kimlər bu təxəllüsü niyə götürüblər...

■ səh. 15 ■

Seçki radikal düşərgəni yenə parçaladı - Müsavat seçkiyə getdi, Kərimovçu Milli Şura təkləndi...

■ səh. 5 ■

■ səh. 6 ■

Rus deputat Zatulin Zaxarovanın üstünə yeridi - səbəb Qarabağ münaqişəsi və faşist Nijde məsələsidir...

■ səh. 4 ■

Ermənilərin ASPA-da Azərbaycan üçün yanlış məğlubiyyət görüntüsü yaratmaq cəhdi - Azərbaycan «Metsamor»u beynəlxalq sənədlərdə çoxdan qapadıb...

■ səh. 7 ■

Üç güclü dövlət BMT-yə İran barədə məktub yazdı - «nüvə daşıyan raketlər istehsal edilir...»

■ səh. 8 ■

AKP Türkiyədə deputat erməni Paylanın dövlətin suverenliyi əleyhinə fəaliyyətlərinə nə qədər dözəcək...

Deputatlıq iddiaları püskürən bir çoxları - yazdıqları status və plakatlarda rüsvayçı qrammatik səhvlər...

Kredit borcuna görə banklar girov əmlakı məhkəməsiz müsadirə edəcək?...

10-200 manatlıq əskinaslarla bağlı terminallarda yaranmış problem...

Övladlığagötürmənin yeni və köhnə qaydaları arasında fərqlərlə bağlı müzakirəyə ekspertlər də qoşuldu...

■ səh. 4 ■

■ səh. 12 ■

■ səh. 13 ■

■ səh. 13 ■

■ səh. 14 ■

Prezident İlham Əliyev dekabrın 9-da Rusiya Federasiyasının İqtisadi inkişaf naziri, Rusiya-Azərbaycan Hökumətlərarası İqtisadi Komissiyasının həmsədri Maksim Oreşkinin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul edib.

Nümayəndə heyətinin üzvlərini salamlayan Prezident İlham Əliyev deyib:

...Yüksək səviyyədə, prezidentlər arasında çox mühüm görüşlər olub. Beynəlxalq tədbirlər çərçivəsində keçirilən görüşlərdən əlavə, prezidentlər arasında iki görüş olub. Sizin də iştirak etdiyiniz həmin görüşlərdə bütün istiqamətlər üzrə qarşılıqlı fəaliyyətimizin əsas, o cümlədən iqtisadi-ticarəti əlaqələrin inkişafı prinsipləri təsdiq edilib. Prezidentlər "yol xəritələri"nin implementasiyası üzrə işi fəallaşdırmaq barədə tapşırıq veriblər. Şadam ki, bu proses çox uğurla gedir.

Mehriban Əliyevanın Moskvaya səfəri çərçivəsində də "yol xəritələri" siyahısının genişləndirilməsi razılaşdırılıb ki, onlar yeni sahələri əhatə etsin. "Yol xəritələri"nin reallaşmasının yaxşı nəticələr verdiyini nəzərə alsaq, bu çox vacibdir. Ona görə də bu siyahıya yeni istiqamətlərin əlavə edilməsi, əlbəttə ki, bizim əməkdaşlığımızın məntiqi davamıdır. ...Mən onu da bilərəm

ki, bu gün Azərbaycanda çox mühüm investisiya layihəsinin - əcazılıq müəssisəsinin açılışı olacaq. Bu istiqamətdə Azərbaycan bazarının genişlənməsini, əhalinin və istehlakın da artmasını nəzərə alsaq, bu çox sevindirici haldır. Əlbəttə ki, biz bazarı özümüzün istehsal etdiyimiz məhsullarla zənginləşdirməkdə maraqlıyıq. İndiki halda Rusiya şirkətinin Azərbaycanda istehsalı başqa istiqamətlərdə, məşinqayırma, energetika və nəqliyyatda olduğu kimi, bizim münasibətlərimizin yaxşı göstəricisidir. Samur çayı üzərindən körpünün tikintisi praktiki olaraq başa çatdırılıb. Bu da onun nəticəsidir ki, yüksək səviyyədə qəbul edilən bütün qərarlar yerinə yetirilir. Zənimcə, bu, bizim münasibətlərimizin əsas nailiyyətlərindən biridir. Biz qarşıya konkret məsələlər qoyur, onları konkret həll edir və yaxşı nəticələr görürük.

Əlbəttə, Xalq Təsərrüfatı Nailiyyətləri Sərgisində "Azərbaycan" pa-

Mehriban Əliyevanın Moskvada əldə etdiyi daha bir böyük razılaşma rəsmi təsdiqləndi

Prezident İlham Əliyev Rusiyanın İqtisadi inkişaf nazirinin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini qəbul etdi

vilyonunun ilkin görkəmdə bərpa olunmasını məmnuniyyətlə qeyd etməliyəm. Mən bu pavilyonun açılışına televizorla baxmışam, sonra isə bizim telekanallarda çoxlu reportajlar göstərilib. Bu, əlbəttə, bizim münasibətlərimiz üçün çox böyük əhəmiyyət kəsb edən olduqca əlamətdar hadisə və bizim ortaq tariximizə hörmət əlamətidir. Düşünürəm ki, bu pavilyon Azərbaycan mallarını Rusiya bazarlarında çox fəal təbliğ edəcək.

Sonra Rusiya Federasiyasının İqtisadi inkişaf naziri, Rusiya-Azərbaycan Hökumətlərarası İqtisadi Komissiyasının həmsədri Maksim Oreşkin Rusiya Prezidenti Vladimir Putinin salamlarını dövlət başçısına çatdırıb.

Azyaşlı qardaşlara işgəncə verilməsi ilə bağlı araşdırmalar Baş prokurorun xüsusi nəzarətinə götürüldü

Baş prokuror Zakir Qaralov Bakının Sabunçu rayonunda azyaşlıların valideynləri tərəfindən işgəncələrə məruz qalması barədə yayılan məlumatları nəzarətə götürüb.

"Trend" in məlumatına görə, bu barədə Baş Prokurorluğun Mətbuat xidmətinin rəhbəri Eldar Sultanov öz "Facebook" səhifəsində məlumat verib: "Bəzi kütləvi informasiya vasitələri və sosial şəbəkələrdə

paytaxtın Sabunçu rayonu ərazisində azyaşlılar - Qulu və Hüseyn adlı qardaşların ata və ögey anaları tərəfindən işgəncələrə məruz qalmaları ilə əlaqədar yayılmış informasiyalar üzrə araşdırmanın aidiyyəti dövlət qurumlarının nümayəndələri cəlb edilməklə aparılması Bakı Şəhər Prokurorluğuna tapşırılıb.

Baş vermiş hadisə ilə bağlı araşdırmalar Baş prokuror tərəfindən xüsusi nəzarətə götürülüb".

Vasif Talibov Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinə yeni seçkiləri fevralın 9-na təyin etdi...

Naxçıvan Muxtar Respublikası Ali Məclisinin Sədri Vasif Talibov dekabrın 9-da Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məclisinə seçkilərin təyin edilməsi haqqında Sərəncam imzalayıb.

"Trend" in məlumatına görə, sərəncamda bildirilir ki, beşinci çağırış Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinin buraxılması və Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisinə növbədənənar seçkilərin təyin edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 5 dekabr tarixli Sərəncamına uyğun olaraq və Naxçıvan Muxtar Respublikası Konstitusiyasının 5-ci maddəsinin II hissəsinin 1-ci bəndinə əsasən Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Məclisinə seçkilər 2020-ci il fevralın 9-na təyin edilib.

Türkiyənin 20 rayonu Ermənistanın tərkibinə "qatıldı"...

Türkiyənin qeyri-hökumət təşkilatı Xarici İşlər Nazirliyindən Ermənistanla etiraz notası göndərməyi tələb edir.

"Trend" in məlumatına görə, bu bəyanatla Türkiyə-Azərbaycan Dostluq Assosiasiyasının vitse-prezidenti Sərdar Ünsal çıxış edib.

Buna səbəb kimi Ermənistanın "Western Armenian TV" telekanalında Türkiyə ərazilərinin Ermənistanın tərkibində qeyd olunması göstərilir. Onun sözlərinə görə, ümumilikdə Türkiyənin 20 rayonu Ermənistanın tərkibində göstərilir.

S.Ünsal əlavə edib ki, Türkiyənin bütün QHT-ləri Ermənistanın bu hərəkətinə qarşı çıxış etməlidir.

Tramp Ümumdünya Ticarət Təşkilatını ləğv edir...

"Ümumdünya Ticarət Təşkilatı (ÜTT) bir neçə gündən sonra funksiyasını dayandıracaq. Çünki bunu Tramp istəyir". Baki-xeber.com xəbər verir ki, bu barədə Almanyanın "Der Spiegel" qəzeti yazır.

Qəzet ABŞ prezidenti Donald Trampın ÜTT-nin fəaliyyətini iflic etmək üçün hər şeyi etdiyi və bir möcüzə baş verməyə bu həftə Trampın hədəfinə çatacağını bildirir.

ABŞ-ın iki ildir ÜTT-nin apellyasiya orqanının yeni üzvlərinin seçilmə prosesinə mane olduğu, orqandakı 7 kreslodan

sadəcə üçün dolu olduğu, mövcud üç üzvün də bu həftə səlahiyyət müddətinin bi-

təcəyi qeyd edilir: "Bununla apellyasiya orqanı və onunla birlikdə dünya ticarətinin

əsas idarəetmə orqanının sonu çatacaq".

Bu həftə apellyasiya orqanının fəaliyyətinə son qoyulmaqla yanaşı, bütün ÜST sisteminin də çökəcəyi və dünya ticarət qaydalarının da rəsmən ləğv ediləcəyi vurğulanır.

Trampın ÜTT olmadan ölkəsi üçün daha sərfəli şərtlər əldə etməyi düşündüyünü söyləyən müəllif apellyasiya orqanı çökdükdən sonra dünya ticarətində "güclülərin hüququ" prinsipinin işə düşəcəyi, buna görə Avropa Birliyinin də hazırlıqlara başladığını yazır.

**Məhəmmədəli
QƏRİBLİ**

Daim erməniperəst mövqeyi ilə seçilən Rusiya Dövlət Dumasının deputatı Konstantin Zatulin təmsil olunduğu ölkənin mətbuatında Njde məsələsinə toxunub. Hətta Armavir şəhərində faşist "qəhrəmanın" xatirə löhvəsinin üzərinə boya tökən rusiyalı deputat Vinqradovu da etdiyi hərəkətə görə tənqid edib.

Zatlin bütün bu təbliğatı Azərbaycanın provokasiyası adlandırır. Maraqlıdır ki, o, bu məsələdə Rusiya XİN-in nümayəndəsi Mariya Zaxarovanın da üzərinə hücum edir və bildirir ki, 2016-cı ildən başlayaraq, Njdeyə qarşı təbliğata Rusiya tərəfdən ilk dəstək verən məhz o olub. Deputat Zaxarovanı Bakının sifarişlərini icra etməkdə də günahlandırır. Zatulin ermənilərin məğlubiyyətə düşər olduğu Njde məsələsində Rusiya rəsmilərinə qarşı kampaniya aparmaqla nəyə nail olmaq istəyir?

Politoloq Yeganə Hacıyeva "Bakı-Xəbər"ə açıqlamasında bildirdi ki, keçən ay Rusiyanın Krasnodar vilayətinin Armavir şəhərində er-

məni faşisti Qaregin Njdeyə qoyulan xatirə lövhəsi ilə həmin şəhər dumasının deputatı Aleksey Vinqradov tərəfindən boya tökülməklə tənqid olundu: "Bu addım, əslində, deputatın nasizmin qəhrəmanlaşdırılması, neonasizmin yayılması və ən əsası, II Dünya Müharibəsi zamanı III Reyxin cəlladı qismində tanınan bir şəxsə faşizmlə mübarizənin əsas avanqardı sayılan Rusiya dövlətinin vilayətlərindən birində abidə qoyulmasına etiraz aktı idi.

Ardınca isə Ermənistan-da bir neofaşist gəncin erməni dövlətinin qurulmasında müstəsna xidməti olan Qriboyedovun İrəvandakı abidəsi tənqid olundu.

Bunun üçün diqqətinizi

Rus deputat Zatulin Zaxarovanın üstünə yeridi - səbəb Qarabağ münaqişəsi və faşist Njde məsələsidir...

Yeganə Hacıyeva: "Zatulinin Qaregin Njde mövzusunda toxunması, birmənalı olaraq, Rusiya hakimiyyətində təmsil olunan erməni dairələrinin bu mövzu haqqında rəyidir"

prosesin ardıcılığına çəkmək istəyirdim. İlk olaraq Njde mövzusunun süni olaraq Rusiya XİN sözcüsü Zaxarovadan qaynaqlanması və onun bu prosesdə təkanverici bir persona olması təbliğatı yayıldı. Təbliğatı daha çox Ermənistanın Moskvadakı səfirliyinə bağlı şəxslər, Rusiyadakı erməni əsilli ictimai-siyasi fəallar və media rəhbərləri sərgilədi və bunu erməni-rus əlaqələrinin ruhuna uyğun gəlməyən vandalist akt və millətlərarası gərginliyə gətirəcək hərəkət kimi qələmə verməyə çalışdılar. Əslində, bu dairələrin prosesi Zaxarovaya bağlamaq təbliğatı uğursuz bir cəhd idi, çünki Zaxarova, sadəcə, Rusiya Xarici İşlər Nazirliyinin "Nasizmin qəhrəmanlaşdırılması, neonasizmin yayılmasına və irqçiliyin müasir formalarının, irqi ayrışdırılma, ksenofobiyanın və onunla bağlı digər dözümsüzlüklərin artmasına

kömək edən digər praktikaların yayılması ilə bağlı vəziyyət haqqında" hesabatın məzmununu səsləndirib".

Politoloqun sözlərinə görə, Rusiya XİN bu hesabatı isə bəzi dünya ölkələrində nasizmin, neonasizmin təzahürlərinin artmasına və İkinci Dünya Müharibəsinin tarixini yenidən yazmağa cəhd göstərilməsinə beynəlxalq ictimaiyyətin diqqətini cəlb etmək məqsədilə tərtib olunub: "Hesabatda isə digər ölkələrdə olduğu kimi, Ermənistandakı vəziyyət də təhlil olunub və orada "Ermənistanın keçmiş iqtidar Respublikaçı Partiyasının üçüncü Reyx ilə əlaqəsi haqqında məlumatlar mövcud olan Q.Njdenin xatirəsinin birmənalı olmayaraq milliyyətçi siyasi qəhrəman kimi əbədləşdirilməsi üçün tarixin yenidən yazılması üçün addımlar atıldığı" qeyd edilir, həmçinin, cəmiyyətdə neomillətçi "Sosna Tsrer"

təşkilatının fəaliyyətindən ciddi narahatlıq keçirdiyini bildirdi.

Rusiya Dövlət Dumasının deputatı Konstantin Zatulinin Qaregin Njde mövzusunda toxunması, birmənalı olaraq, Rusiya hakimiyyətində təmsil olunan erməni dairələrinin bu mövzu haqqında rəyidir. Heç kimə sirr deyil ki K.Zatulinin Rusiyada hakimiyyət və mediada erməni dairələrinə yaxın və onlardan maliyyələşən deputat kimi bir reputasiyası var.

Bu rəy isə təxminən Rusiya XİN-də erməni əsilli nazirə qarşı daxili qruplararası mübarizənin təzahürü kimi qələməvermə cəhdləri ilə müşayiət olunur. Bir neçə gündür Rusiyada ermənilərə bağlı media resurslarda biz bu təbliğatı izləməkdəyik.

Bunun bir neçə səbəbi var, zənnimcə, ən əsas səbəbi Ermənistanın və Rusiya siyasi elitasındakı ermənilərin bir sıra saxta erməni mifi-

nin dağılması təhlükəsi ilə üz-üzə qalmasıdır. Belə ki, Qriboyedovun İrəvandakı abidəsinin tənqid olunmasından sonra Rusiya mediası 1828-ci il "Türkmənçay" sənədi, ermənilərin indiki Ermənistan ərazisinə köçürülməsi, Yerevanın İrəvan şəhəri olması, ermənilərin ora köçürülməsi haqqında açıq yazmağa başladılar. Bu isə ermənilərin bütün dünyada apardıqları saxta "bir neçə minillik tarixi olan erməni dövləti" və ya "İrəvanın erməni şəhəri kimi 3 minillik tarixi var" təbliğatını darıxdırır. Biz daha öncə Rusiyada bu mövzuların bu qədər açıq yazılmasını xatırlırıq.

Qriboyedovun abidəsinin tənqid olunması hadisəsinin ətrafında baş verənlərin təhlili onu göstərir ki, Rusiya erməniləri bu mövzuda dirənişin onlar üçün hansı səviyyədə ziyanlı olması qənaətinə gətirir və bu prosesi daxili qrupların adına bağlamaqla yekunlaşması üçün səfərbər olurlar".

Məhəmmədli QƏRİBLİ

Türkiyə parlamentinin HDP-ni təmsil edən erməni əsilli deputatı Karo Paylan Qars Bələdiyyə Məclisi və "Anadolu Kültür"ün təşkil etdiyi "Daş Şehir - Ani" sərgisində iştirak edib. Erməni mətbuatının yazdığına görə, K.Paylan qədim Ani şəhərinin xarabalıqlarını gəzib.

Bununla belə, Ani şəhərinə səfəri ilə əlaqədar olaraq Paylan "Facebook" sosial şəbəkəsindəki səhifəsində qeydini Ani fonunda fotosəkillərlə paylaşmış: "Ani şəhərini ziyarət etdik. Ani, bütün səylərə baxmayaraq, kədərli... Şəhərin yaxınlığından axan bir çay Türkiyə ilə Ermənistan arasındakı sərhəddə çevrildi. 26 ildir ki, sərhəd bağlanıb. Bu dağılan körpünü təmir etdiyimiz

gün Ani şəhəri üçün böyük bir bayram olacaq".

K.Paylan, eyni zamanda, Qars şəhər meriyasında olub və HDP-nin icma rəhbərləri ilə görüşüb.

Ermənilər iddia edirlər ki, guya Ani şəhəri vaxtilə qədim Ermənistan dövlətinin paytaxtı olub. Hansı ki, bu, ermənilərin uydurmasıdır. K.Paylan da məlum mövqeyi ilə, bir növ, onların bu uydurmasına dəstək verib. Onun bu davranışı

AKP Türkiyədə deputat erməni Paylanın dövlətin suverenliyi əleyhinə fəaliyyətlərinə nə qədər dözəcək...

Məhəmməd Əsədullazadə: "Erməni əsilli deputat Karo Paylanın belə avantürası sıradan bir hadisə deyil"

vətəndaşı olduğu Türkiyənin ərazi bütövlüyünə yönəlik bir addımdır. Zəhmət olmasın, Paylan dəfələrlə Türkiyəyə yönəlik bənzər addımlar atıb. Ən qəribəsi odur ki, Türkiyədəki QHT-lər, siyasətçilər Paylanın bu avantürasına çox dözümlü yanaşırlar. Hansı ki, buna görə o, mandatdan məhrum edilməli və bununla bağlı təşəbbüs qaldırılmalıdır. Türkiyə cəmiyyətində onun bu tənqidatçı çıxışlarına sərt münasibət göstərilməlidir. Ən azından, iqtidarda olan AKP bununla bağlı mövqə ortaya qoymalıdır. Çox təəssüflər olsun ki, bunların heç biri baş vermir.

Sözügədən məsələ ilə bağlı fikirlərini "Bakı-Xəbər"lə bölüşən politoloq Məhəmməd Əsədullazadə

bütövlüyünü hədəfə çıxarır. Ermənistan açıq şəkildə Türkiyənin şərqinə yönəlik ərazi iddiaları ilə çıxış edir.

"Təəssüf ki, Türkiyədə QHT və siyasətçilər bu məsələlərə reaksiya vermir və bu da ermənilərin bir qədər də azğınlığına gətirib çıxarır"

nin fikrincə, Paylanın bu tənqidatçı fikirlərinə Türkiyə ictimaiyyətinin belə biganə yanaşması təəssüf doğurur: "Türkiyədə ermənilərin fəaliyyəti bir çox halda bu ölkənin özünün milli təhlükəsizliyinə təhdid olub. Bu ölkədə də erməni lobbisi var. Erməni lobbisi Türkiyə dəyərlərini, ərazi

O baxımdan erməni əsilli deputat K.Paylanın belə avantürası sıradan bir hadisə deyil. Türkiyədə bu şəxsə yönəlik cinayət işinin qaldırılması labüddür. Paylan mandatdan məhrum edilməlidir. Çünki bu, digərlərinə də görk olmalıdır. Təəssüf ki, Türkiyədə QHT və siyasətçilər bu məsələlərə re-

aksiya vermir və bu da ermənilərin bir qədər də azğınlığına gətirib çıxarır. Hesab edirəm ki, bu istiqamətdə türklərin fəaliyyətsizliyi ermənilərin növbəti tənqidatlarına əl atmasına gətirib çıxaracaq. 100 ildir qondarma "soyqırım" iddialarından əl çəkməyən ermənilərin Türkiyəyə yönəlik ərazi iddiası aktual olaraq qalır. Bu məsələni Türkiyə vətəndaşları olan ermənilər dilə gətirirsə, demək, mütləq onlar Türkiyənin içində problemlər yaratmağa cəhd edəcəklər. Türkiyənin vətəndaş cəmiyyəti daim ermənilərin bu iddiaları qarşısında nədənsə çox zəifdir. Ona görə də bu açıq təhdiddə qarşı mütləq cavab verilməlidir".

Viddi ORDAHALLI

Ermənistan mediası Azərbaycan və Ermənistan xarici işlər nazirlərinin Bratislava-da baş tutan görüşünün mahiyyətini tamamilə yanlış istiqamətə yönəldir. Onlar iddia edirlər ki, guya həmin görüşdə Azərbaycanın başlıca məqsədi erməni girovluğunda saxlanan Dilqəm Əsgərov və Şahbaz Quliyevin azad olunması olub.

Qeyd edilir ki, guya Azərbaycan bu işdə hətəta Rusiyanın Xarici İşlər naziri Lavrovun da vasitəçilik xidmətlərindən istifadə etməyə çalışıb. Bildirilir ki, Ermənistan girovların "hamının hamıya" prinsipi ilə dəyişdirilməsi təklifini qəbul etməyib. Məlumdur ki, Bratislava görüşünün mahiyyəti tamamilə başqa olub. Gündəlikdə duran məsələlər Dağlıq

Qarabağ və ətraf rayonların taleyi ilə bağlı olub. Belə olan təqdirdə, Ermənistan tərəfinin ictimai rəydə həmin görüşün mahiyyəti ilə bağlı etdiyi manipulyasiya nəyə görədir?

Politoloq Qabil Hüseynli "Bakı-Xəbər"ə açıqlamasında bildirdi ki, bu, Ermənistanın növbəti diplomatik həyasızlığıdır: "Belə addımlara həm rus, həm də Av-

Erməni ideoloqları həmsədrlərin Bratislava görüşünü çox kiçik məsələyə bağladılar - guya Azərbaycanın aşağılanması xatirinə...

Qabil Hüseynli: "...danışıqlar daha əhatəli mövzular ətrafında olub"

ropa dillərində "tsinizm" deyirlər. Abırsızlıqda bundan o tərəfi yoxdur. Onların son addımının əsl adı budur. Ermənilər öz xislətlərinə xas olan oyunbazlıqlarını davam etdirirlər. Mən xatırlayıram ki, bir dəfə tərəflər arasında gedən danışıqlarda Ermənistanın sabiq prezidenti Robert Köçəryan ayaqyoluna getmək adı ilə danışıqları yarımçıq qoyub qaçmışdı. Həmin hadisə Moskvada baş vermişdi. Deməli, bu nəticəyə gəlirik ki, onlar danışıqlardan vaxtı uzatmaq üçün istifadə edirlər. Danışıqların əsl predmeti qalib bir kənarda, bunlar tamamilə başqa mövzunu

qabardırlar. Bu o demək deyil ki, Azərbaycan tərəfi girovların dəyişdirilməsində maraqlı deyil.

"Ermənilər öz xislətlərinə xas olan oyunbazlıqlarını davam etdirirlər"

Həmin məsələ də bizim üçün prioritetdir. Ancaq Bratislavadakı danışıqlar daha əhatəli mövzular ətrafında olub. Həmin görüş ATƏT-in Minsk Qrupunun təşəbbüsü ilə baş verib. Girovların dəyişdirilməsi ilə həmin təsisat məşğul olmur. Görüşü təşkil edən qurumun başlıca vəzifəsi Dağlıq Qarabağ münaqişəsini tənzimləməkdən ibarətdir. Bütün

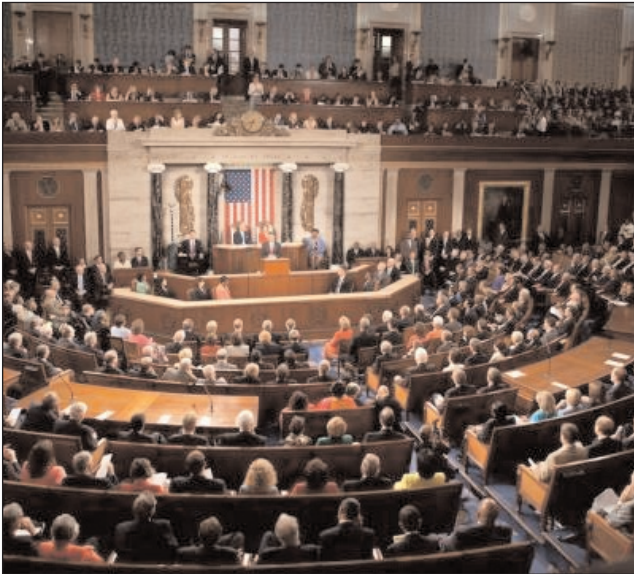
danışıqlar prosesi Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün təmin edilməsi istiqamətində

aparılmalıdır. Düzdür, Rusiya rəsmiləri arada bir hansısa kompromislərə işarə edirlər. Ancaq torpağı işğal edilən tərəf daha nəyi kompromisə gedə bilər ki? Bizim Xarici İşlər naziri də danışıqlardan əvvəl bildirmişdi ki, mövzular ətrafında predmetli müzakirələr olacaq. Belə razılığa olub ki, Məmmədov məlum açıqlamanı verib. Yalnız gi-

rovlarla bağlı məsələnin müzakirəsi olacaqdısa, təbii ki, Məmmədov bənzər açıqlamanı verməzdi. Danışıqların 3 saat gərgin atmosferdə keçməsi bir daha təsdiq edir ki, orada müzakirələr Dağlıq Qarabağ konfliktini ətrafında olub. Erməni tərəfi yenə danışıqları pozmaq üçün "Dağlıq Qarabağ xalqı"nın da tərəf kimi müzakirələrdə iştirakını ortaya atıb. Bununla da ortada heç bir nəticə həsil olmayıb. Erməni tərəfinin bu cür davranışları sübut edir ki, artıq onlarla başqa dildə danışmağın zamanı yetişib".

Məhəmmədli QƏRİBLİ

ABŞ Senatı üçüncü qondarma "erməni soyqırımı" ilə bağlı qətnamə layihəsini müzakirə etməkdən imtina edib. Belə ki, Birləşmiş Ştatlar Senatının qaydalarına əsasən, qanunvericilər əvvəlcə layihənin gündəliyə salınması üçün səs verməli, yalnız bundan sonra sənədin müzakirəsinə və səsverməsinə keçməlidirlər.

Qətnamə layihəsinin müəllifləri ermənipərəst senatorlar Robert Menendez və Ted Kruzdur. Menendez ABŞ Konqresinin Nümayəndələr Palatasının bu yaxınlarda qondarma "soyqırımla" bağlı qətnamə qəbul etdiyini xatırladaraq, Senatdakı həmkarlarını həmin sənədi gündəliyə daxil etməyə çağırıb. Şimali Dakota ştatını təmsil edən respublikaçı senator Kevin Kramer qətnaməyə qarşı çıxıb. Ke-

çmiş konqresmen, 2018-ci ildən bəri Senatın üzvü olan Kramer hesab edir ki, bu gün qətnamə qəbul etmək üçün əlverişli vaxt deyil: "Mən bu qətnamə ilə razıyam və əminəm ki, digər həmkarlarım da mənim kimi düşünür. Biz onu gündəliyə daxil edə bilərik, amma sual bunu nə vaxt etməli olduğumuzla bağlıdır. Mənə elə gəlir ki, indi bunun vaxtı deyil". Beləliklə, qətnamə layihəsinin Senatın

ABŞ Senatı erməni lobbisinin saxta genosid qətnaməsinin qəbuluna inamla müqavimət göstərməkdədir...

Əli Orucov: "Bədnam qətnamənin Senatda qəbul olunmasının əngəllənməsi əsasən siyasi səbəblərlə bağlıdır"

gündəliyinə salınması Kramer tərəfindən bloklanıb. Diqqəti çəkən məqam odur ki, ABŞ Senatının qaydalarına görə, hər bir senator istənilən məsələnin müzakirəsini bloklaya bilər. Bu baxımdan güman etmək olarmı ki, bundan sonra da Konqresdəki Nümayəndələr Palatasının saxta genosidə bağlı qəbul etdiyi bədnam qətnamənin rəsmi qanuni qüvvəyə minməsinin qarşısını almaq mümkün olacaq? Yəni hər dəfə senatorlardan biri bunu blok etməklə qətnamə qüvvəyə minməyəcək?

Məsələyə münasibət bildiren AMIP funksioneri Əli Orucov prinsipçə bunu istisna etmədi: "Əvvəla, ABŞ sena-

torunun məlum addımı müsbət haldır və bu bizi sevindirir. Məsələ onda ki, ABŞ qanunverici-

"Son illər iki ölkə arasında bir sıra məsələlərlə bağlı ciddi fikir ayrılıqlarına və münasibətlərin gərginləşməsinə baxmayaraq, Vaşinqton Türkiyəni itirmək istəmir"

liyinə əsasən, Senatda hər hansı qanun layihəsinin qəbulu üçün 100 senatorun üçdə ikisinin səsi lazımdır. Hər hansı senatorun qanun layihəsinə və ya qətnaməyə veto qoymaq hüququ var. Bu baxımdan senatorların qətnaməni bloklaymaq hüququ var. Bu minvalla bədnam qətnamənin ümumi səsverməyə çıxarılmasına im-

kan verilmir. Bu da, prinsipçə, Türkiyənin maraqlarına uyğundur. Yəni bədnam qətnamənin

Senatda qəbul olunmasının əngəllənməsi əsasən siyasi səbəblərlə bağlıdır. Vaşinqton Türkiyə ilə olan bütün körpüləri yandırmaq istəmir. Son illər iki ölkə arasında bir sıra məsələlərlə bağlı ciddi fikir ayrılıqlarına və münasibətlərin gərginləşməsinə baxmayaraq, Vaşinqton Türkiyəni itirmək istəmir. Bu səbəbdən

müxtəlif siyasi alətlər işə salınaraq, Nümayəndələr Palatası tərəfindən qəbul edilən qondarma "erməni soyqırımı" qətnaməsinin rəsmiləşməsi əngəllənir. Nəzərə almaq lazımdır ki, Türkiyə prezidenti Ərdoğanın ötən ay ABŞ səfəri müəyyən mənada uğurlu alındı. Tərəflər bir sıra məsələlərdə ortaq məxrəcə gəldilər. Nəticədə iki ölkə arasında əvvəl mövcud olan gərginlik xeyli azalıb. O baxımdan düşünürəm ki, ABŞ hakimiyyəti qondarma "soyqırım"ın Senat tərəfindən qəbul olunmasına imkan versin. Nəzərə almaq lazımdır ki, ABŞ dövlət maraqları Vaşinqton üçün daha önəmlidir, nəinki qondarma "soyqırım" layihəsi".

Vidadi ORDAHALLI

Müsavət Partiyasının Ali Məclisi dekabrın 7-də gələn il fevralın 9-da keçiriləcək növbədənə-nar parlament seçkilərində iştirak etmək haqqında qərar qəbul edib. Partiyanın başqanı Arif Hacı-lı bildirib ki, uzun müzakirələrdən sonra belə qərar qəbul edilib:

"Müzakirələrin nəticə-sində indiki ictimai-siyasi şəraitdə seçkilərdə iştirakın Azərbaycan cəmiyyətinin maraqlarına daha uyğun ol-duğu qənaətinə gəldi və mütləq əksəriyyətin səs çoxluğu ilə iştirak etmək barədə qərar qəbul olundu".

Müsavət Partiyasının seçkilərə qatılmaq qərarı müxalifət düşərgəsində si-tuasiyanı bir qədər də mürəkkəbləşdirib. Boykot əhvalında olan Milli Şura ilə qarşılıqlı ittihamlara yenidən start verib. MŞ prose-sin tamamilə hakimiyyətin nəzarətində olduğunu, seç-kidə iştirakın iqtidarın və

onun loyal baxdığı müxali-fət qüvvələrinin işini asan-laşdıracağını düşünür. Ona görə əlindəki media resur-slarından istifadə etməklə onları cəmiyyətin qınaq hə-dəfinə gətirməyə, nüfuzdan salmağa çalışır. Hakimiyyət müxalifətin əhəmiyyətli his-səsinin seçkilərə qatılma-sında maraqlıdır. Bu günlərdə YAP-ın icra katibi Əli Əhmədov bildirmişdi ki, cəmiyyətin və partiyaların əksəriyyətinin seçki əhval-ruhiyyəsində olduğu bir za-manda tamam fərqli yanaş-ma və baxış sərgiləyən par-tiyalar da var: "Anormal olan da məhz budur. Par-tiya adını daşıyan bəzi

Seçki radikal düşərgəni yenə parçaladı - Müsavat seçkiyə getdi, Kərimovçu Milli Şura təkləndi...

Rəfail Becanov: "Sosial şəbəkələrdə öz trolları vasitəsilə həmin partiyalara qarşı şantaj kampaniyasına start veriblər"

qruplar seçkiyə getmək və ya getməmək müzakirələri aparırlar. Söhbət radikal-lardan gedir".

Qeyd edək ki, müxalifə-ti təmsil edən iki tanınmış partiya - REAL və Müsava-tın seçkidə iştirakını açıq bəyan etməsi, faktiki ola-raq, Əli Kərimlinin nəzarə-tində olan Milli Şuranı tək-lənmiş vəziyyətə salıb. Seçkiqabağı situasiyada bu vəziyyətin davamını necə proqnozlaşdırmaq olar?

Əli Kərimlinin nəzarə-tində olmayan AXCP-nin funksioneri Rəfail Becanov "Bakı-Xəbər"ə açıqlamasın-da bildirdi ki, Milli Şura bütün siyasi proseslərlə bağlı təklənmiş vəziyyətdə-dir: "Hətta seçkilər mövzu-su gündəmdə olmayanda da bu mövzu belə idi. Onla-

rın təyin etdiyi aksiyalar, keçirdikləri digər tədbirlər heç bir müxalif partiya tərəfindən dəstəklənmirdi. Növbədənə-nar parlament seçkiləri elan olunandan

bağlı məsələdə belə zəma-nəti kimsə əvvəlcədən verə bilməzdi. İnsanlar kimə səs verəcəksə, həmin adamlar da parlamentdə təmsil olu-nacaq. Bundan sonra ənə-

"Əli Kərimli ənənəvi roluna sadıqlıq göstərir"

sonra da bu proses davam-lı xarakter aldı. Verdikləri bəyanatdan sonra məlum oldu ki, seçkidə iştirakla bağlı bir qərarıya əldə et-mək istəyirlər. Əslində, on-lar bununla bəri başdan parlamentdə təmsil olunub-olunmayacaqları ilə bağlı bir zamanəti almaq istəyir-dilər. Təbii ki, onlara həmin zamanəti heç kim vermədi. Çünki seçki prosesi ilə

nəvi taktikalarına əl atıb boykot taktikasını gündəmə gətirdilər. Ölkədə olan ta-nınmış müxalifət partiyala-rının böyük əksəriyyəti seç-kidə iştirakla bağlı qərar ve-rib. Bilirsiniz ki, onlar özləri-ni AXCP elan etsələr də, əsl AXCP-ni biz təmsil edi-rik və seçkidə iştirakla bağlı qərarımızı vermişik. "Ümid", REAL, Müsavat ki-mi partiyalar da seçkidə iş-

tirak edəcəklər. Təbii ki, hakimiyyət seçkilərin daha rəqabətli şəraitdə keçiril-məsində maraqlıdır. Bütün siyasi qüvvələrin seçkidə iştirakı ilə bağlı hətta onlar tərəfdən çağırış da edilib. Amma Milli Şura və Əli Kə-rimli başa düşür ki, onların ciddi sosial baza problemi var.

Əksər seçicilər radikal xətti müdafiə etmir, buna görə də seçkiyə gedən müxalif partiyaları hədəfə alıblar. Sosial şəbəkələrdə öz trolları vasitəsilə həmin partiyalara qarşı şantaj kampaniyasına start verib-lər. Burada qeyri-adi də nə-sə görmürəm. Əli Kərimli ənənəvi roluna sadıqlıq gö-stərir. Ölkədə kaosun ol-masını ciddi qüvvələr istə-mirlər. Biz təkamül forma-sında dəyişikliklərin baş tutmasına çalışırıq. Buna görə də təklənmiş vəziyyət-də də qalacaqlar".

Məhəmmədali QƏRİBLİ

Sabiq Müsavat başqanı İsa Qəmbərle "Milli Şura"-nın üzvü Gültəkin Hacıbəyli arasında "müavin" qalmaqlı yenidən alovlanıb. "Trend"-in məlumatına görə, Gültəkin Hacıbəyli özünün "Facebook" səhifəsində yazıb:

"Hörmətli İsa Qəmbər bildirib ki, gerek mən onun-la ikilikdə aramızda olan söhbəti ictimailəşdirməyey-dim. Söhbət onun mənə 2013-cü ilin payızında Müsavat partiyasının Bey-nəlxalq məsələlər üzrə başqan müavini vəzifəsini təklif etməsindən gedir. İm-tina etmişəm və hesab edi-rəm ki, düz etmişəm, lakin bu təklifdən imtina etməyim nə məni böyütməyib, nə İsa bəyi kiçiltməyib. Siyasətdə belə təkliflər də, imtinalar da çox olur və bu normal haldır. İkincisi, hər şeyə rəğmən İsa bəyin bu faktı etiraf etməsi onun səviyyə-sinin göstəricisidir, çünki,

təəssüf ki, Azərbaycan siy-asətində heç də hamı bu keyfiyyətlə fərqlənmir, ək-sinə, vaxtilə məni öz təşki-latlarına dəvət edən bəziləri indi bunun əksini iddia edərək üzümə dururlar ki, guya mən hətta heç bir strukturu olmayan, ikinci kurs tələbələrinin belə qo-şulmaqdan imtina etdiyi və 5-6 nəfər üzvü olan təşki-latda "sobesedovaniyadan" keçməmişəm. Heyf ki, çox şeyləri demək olmur... İsa bəy onda da haqlıdır ki, iki nəfər arasında olan söhbət ictimailəşməməlidir və mən həyatım boyu belə davran-mışam. Düzdür, İsa bəyin təklifi şəxsi söhbət deyildi,

Gültəkin Hacıbəylinin İsa Qəmbərle illər öncəki ikitərəfli görüş söhbətini açıqlaması aləmi qatdı

ən böyük müxalifət partiya-larından birinin idarəetmə-silə bağlı idi, amma mən yenə də bu söhbəti açma-dım, ən doğma bildiyim in-sanlardan, məsələn, Cəmil müəllimdən başqa illərlə heç kimlə bölüşmədim. Hörmətli İsa bəy, mən bunu istəmərdim və etməzdim də, mənə bu söhbəti ictimailəş-dirməyə müsavətçilər məcbur etdi. Hər addımda mənə keçmişimlə vuran, mənə qarşı ardıcıl kampa-niyalar aparan, on ildir et-diyyim fədakarlıqları, verdiyim qurbanları görməzdən gələn və bütün həyatı boyu etdiyim imtinaların bir faizi-ni etməyəcək bəzi partiya-daşlarınız. Və mən məcbu-riyyət qarşısında, sadəcə, onların yadına salmalı ol-dum ki, mənim Milli Məcli-sin deputatı olduğum 2000-2010-cu illər təqvimdə baş-qan müavini vəzifəsi üçün təklif aldığım, həm də müsavətçilərin yekdil səsile Milli Şuranın komitə sədri

seçildiyim 2013-cü ildən əvvəl gəlir..."

Ardınca G.Hacıbəyli da-ha da aqressiv şərh yazıb: "Bəzi müsavətçilər kütləvi şəkildə bu statusun altına mənim İlham Əliyevin təb-lifət mitinqindəki çıxışımı yükləyirlər. Onlara bu sta-tusun mahiyyəti hələ də çatmayıb. Yaxşı, mən pis idimse, niyə mənə partiyayı-zın rəhbərliyinə dəvət edir-diniz, MŞ-ya komitə sədri seçirdiniz?!"

Bunu düşünmək əvəzinə zombi kimi bir ucdan yükləyirlər" İsa Qəmbər isə elə bu statusun altından şərh ya-zaraq bildirib ki, Azər-baycan ictimai-siyasi are-nasında ən çox tənqid olu-nan - haqlı ya haqsız, səmi-mi ya qərəzli- şəxslərdən biri Gültəkin Hacıbəylidir: "İradlar demokratik düşərg-ədən gələndə Gültəkin xa-nımın cavab üçün istifadə etdiyi əsas arqumentlərdən biri də təxminən belə olur: "Müsavət başqanı İsa

Qəmbər mənə təkidlə par-tiyanın beynəlxalq siyasət üzrə başqan müavini pos-tunu təklif edib 2013-cü ilin payızında, mən imtina etmi-şəm." Gültəkin xanım mə-ram və niyyətlərin dəqiqləş-dirilməsi üçün edilən söh-bəti "təkidli təklif" kimi dəy-ərləndirirsə, mübahisə et-məyəcəm. İki nəfər arasın-da söhbətin elə yalnız iki də şahidi var.

Məncə aydın məsələdir ki, kiməsə vəzifə təklif et-mək onu toxunulmaz etmir, tənqiddən təminat vermir. Bu mövzuda diskussiyalıq bir şey yoxdur. Başqa bir məqamı vurğulamaq istəyi-rəm. Hörmətli Gültəkin xa-nım, mən sizə Xarici Siya-sət üzrə müavin vəzifəsini təklif etmişəmsə də, hər halda Daxili Siyasət üzrə müavin vəzifəsi təklif etmə-mişəm. İndi də düşünürəm ki, siz özünüzdün bilavasitə funksiyalarınızı həyata ke-çirməklə yanaşı, daha to-parlayıcı mövqe tutsanız

təmsil etdiyiniz quruma və bütövlükdə demokratik düşərgəyə daha çox fayda gətirmiş olarsınız".

G.Hacıbəylinin bu statu-suna yazılan şərhərdə isə müsavətçilərlə "Milli Şura" təmsilçiləri bir-birini təhqir atəşinə tutub.

Murad Əliyev adlı istifa-dəçi yazıb: "Gültəkin Hacı-bəyli yenə də yuyulmamış çömçə kimi ortaya düşüb. Hər dəfə ölkəmizdə mühüm beynəlxalq yarış və ya təd-bir keçiriləndə sosial şəbə-kələrin troll "madonnası" yenə də aktivləşir".

Pərvin Hacıyev isə belə yazıb: "İsa Qəmbər özünü daim gündəmdə saxla-mağa çalışan, siyasi cəhət-dən tükənmiş bir insandır. Həqiqətən onda çox neqat-iv aura var. Sifətini görən-də adam depressiyaya düşür... Bir şəxs ki, siyasi tacir statusu ala. Saxta se-nəd alveri və sair. Biz onun üzünə vurmadiqca uşaq ki-mi sirtılır".

Erməni mətbuatı yazır ki, guya Azərbaycan tərəfindən Avronest Parlament Assambleyasında "Metsamor" AES-in bağlanması ilə bağlı edilən cəhdlər Ermənistan nümayəndə heyətinin söyləri ilə dayandırılıb.

Erməni deputat Qayana Abramyan bununla bağlı qeyd edib ki, guya artıq əhəmiyyətli uğurlar əldə ediblər: "Azərbaycan nümayəndə heyətinin növbəti antierməni təşəbbüsü, beynəlxalq qətnamələrdə "Metsamor" AES-in bağlanması məsələsini qaldırmaq cəhdləri uğursuz oldu. Səsvermədən əvvəl çıxışında söylədiyim arqumentlər Avronest deputatları ilə fərdi müzakirələr azərbaycanlıların təklənməsinə səbəb oldu. Bu gün-sabah Avronest Parlament Assambleyasının plenar iclası keçiriləcək".

Ermənilərin bu yöndə səsləndirdikləri arqumentlər reallığı əks etdirmir. Əvvəla məhz Azərbaycan davamlı olaraq bir sıra beynəlxalq tədbirlərdə "Metsamor" AES-in istismara yararlı olmadığını tutarlı arqumentlərlə qaldırıb. Azərbaycanın söyləri sayəsində beynəlxalq ictimaiyyətin bu məsələyə diqqəti artıb. Belə ki, 2012-ci ildə Avropa Parlamenti tərəfindən "Metsamor" AES-in 2016-cı ildə bağlanması ilə bağlı qətnamə qəbul edilib. Ermənistan həyasızlıq edərək buna əməl

Ermənilərin AŞPA-da Azərbaycan üçün yanlış məğlubiyyət görüntüsü yaratmaq cəhdi - Azərbaycan "Metsamor"u beynəlxalq sənədlərdə çoxdan qapadıb...

Ramil Hüseynov: "Ermənilərin nə deməsindən asılı olmayaraq, "Metsamor" AES-in bağlanması məsələsi kifayət qədər beynəlxalq müstəvidə aktuallaşmış"

etməyib. Əvvəl istədilər ki, "Metsamor"un fəaliyyət müddətini 2040-cı ilə qədər uzatsınlar. Bunun narazılığa səbəb olduğunu görüb stansiyanın 2026-cı ilədək istismar olunacağı haqqında qərar qəbul edilib.

Onu da qeyd edək ki, 2018-ci ilin ortalarında Avropa Parlamenti tərəfindən Aİ və Ermənistan arasında imzalanmış yeni ikitərəfli sazişə dair qəbul edilən qətnamədə "Metsamor"la bağlı narahatlıq xüsusi qeyd edilib. Sənəddə Ermənistanda hələ də fəaliyyət göstərən "Metsamor" atom elektrik stansiyası ilə bağlı Avropa Parlamentinin ciddi narahatlığı vurğulanıb. Ən nəhayət, Avropa İttifaqı "Metsamor" AES-in

bağlanması üçün 200 milyon avro ayıracağını vəd verib. Təbii ki, bağlanacağı təqdirdə. Bütün bunlar Azərbaycanın söyləri nəticə-

dur: "Ancaq bu dəfə uğursuz təbliğat işinə girişiblər. Ermənilərin nə deməsindən asılı olmayaraq, "Metsamor" AES-in bağlanması məsələsi

"Bunun başlıca təşəbbüskarı da məhz Azərbaycan olub"

sində beynəlxalq ictimaiyyətin gündəminə daxil olub. Belə olan halda, guya Azərbaycanın Avronestdə bu məsələni qaldıra bilməməsi ilə bağlı yaradılan süni məğlubiyyət görüntüsü reallığı əks etdirmir.

Sözügedən məsələ ilə bağlı fikirlərini "Bakı-Xəbər"lə bölüşən VIP-in sədr müavini Ramil Hüseynovun söylərinə görə, bu, ermənilərin növbəti təbliğat oyunu-

kifayət qədər beynəlxalq müstəvidə aktuallaşmış. Bunun başlıca təşəbbüskarı da məhz Azərbaycan olub. Məsələ ondadır ki, Azərbaycan davamlı olaraq bir sıra beynəlxalq tədbirlərdə "Metsamor" AES-in region üçün ciddi təhlükə mənbəyi olduğunu bəyan edib. Bununla bağlı çox əsaslı arqumentlər ortaya qoyub. Məhz bundan sonra bir sıra beynəlxalq qu-

rumlar vəziyyətin ciddiyyətinin fərqi varib. Ondan sonra Avropa Parlamenti və digər beynəlxalq təşkilatlar "Metsamor" AES-in bağlanması ilə bağlı Ermənistanə yönəlik çağırışlarla çıxış ediblər.

Ermənistan isə iqtisadi vəziyyətini bəhanə edərək hər dəfə bundan yayınır. Ən başlıcası, Ermənistan "Metsamor"dan istifadə edib beynəlxalq maliyyə qurumlarından böyük həcmdə maliyyə yardımları qoparmağa çalışır. Bütün hallarda, beynəlxalq qurumlar "Metsamor" AES-in texniki göstəricilərinə görə region üçün təhlükəli bir stansiya olduğunu fərqləndirirlər. Sabah hansısa bir qəza olsa, bunun bütün məsuliyyəti Ermənistanın üzərinə düşəcək".

Vidadi ORDAHALLI

Ermənistanın sosial problemləri sadə vətəndaşlarla yanaşı, millət vəkillərini də narahat edir. Orada istismar müddəti bitmiş liftlərin məcburi işlək vəziyyətə gətirilməsi əhalinin həyatını risqə salır. Ancaq Ermənistan hakimiyyəti liftləri yeniləri dəyişmək əvəzinə, təmtəraqlı yeni iş şənliyi keçirməyə hazırlaşır.

Bu, Ermənistan parlamentinin deputatı Naira Zöhrabyanın narazılığına səbəb olub. O, İrəvanda yeni il şənliyinin təşkili üçün 700 min dollara yaxın vəsait ayrılmasını sərt tənqid edib. Deputat Ermənistanın müstəqillik tarixində heç vaxt yeni il tədbirinə bu qədər vəsaitin xərclənmədiyini bildirib: "Daha əvvəl məlum olub

ki, İrəvan meriyası paytaxtda yeni il bayramının təşkilinə 325 milyon dram, yaxud 700 min dollara yaxın pul xərcləyəcək. Bunun 271 milyon dramı Ermənistan hökumətinin, 54 milyon dramı isə paytaxt büdcəsindən ayrılıb. Mən hər hansı bir bayramın ləyaqətlə qeyd edilməsinin tərəfdarıyam. Ancaq 700 min dollar

Paşinyan yeni il şənliyinə 700 min dollar ayırıb, İrəvanda 4500 lift qəzalı vəziyyətdə - əhalidən ağır sosial ittiham...

Akif Nağı: "Ermənistan hakimiyyətini əhalinin sosial vəziyyəti, ölkənin iqtisadi durumu, inkişafı qətiyyənlə maraqlandırmır"

çox böyük məbləğdir".

O xatırladı ki, İrəvandakı binalarda, ümumilikdə, 4500 lift var, bunların çox hissəsi istismar müddətini başa vurub. Elə köhnəlmiş liftlər var ki, onları "ölüm liftləri" adlandırırlar. 2019-cu ildə şəhər meriyası cəmi 20 ədəd lift alıb və hər inzibati rayona iki lift düşüb: "Milad ağacına vəsait xərcləməkdənsə, "ölüm liftləri"ni yeniləri ilə əvəz etmək olar. Paytaxtda bu qədər vacib problemlər olduğu halda, 700 min dollara yeni il şənliyinin

təşkil edilməsi biabırılıqdır. Hər gün "ölüm liftinə" minən vətəndaşların 700 min dollar qarşılığında yeni il şənliyi ke-

istifadə edir.

Qarabağ Azadlıq Təşkilatının sədri Akif Nağı "Bakı-Xəbər"ə açıqlamasında qeyd etdi

"Ermənistan əhalisini narahat edən məsələlərdən biri də lift probleminin həll olunmamasıdır"

çirilməsinə sevinəcəyini təsəvvür etmək çətinidir".

Ermənistan hakimiyyəti iddia edir ki, onlarda sosial problem yoxdur. Ancaq məlum olur ki, əhali gündəlik olaraq "ölüm liftləri"ndən

ki, Ermənistan hakimiyyətini əhalinin sosial vəziyyəti, ölkənin iqtisadi durumu, inkişafı qətiyyənlə maraqlandırmır: "Onlar ancaq populizmlə məşğuldurlar. Əhalinin ciddi problemləri ilə məşğul olmaq-

dansa, şou xarakterli tədbirlərə vəsait xərcləyirlər. Bu hal da, istər-istəməz, xalqın haqlı qəzəbinə səbəb olur".

Təşkilat sədrinin söylərinə görə, Ermənistan iqtisadiyyatını dirçəltmək üçün həmin ölkənin proqramı və imkanları yoxdur: "Ermənistan əhalisini narahat edən məsələlərdən biri də lift probleminin həll olunmamasıdır. Qeyd olunan problemin həll olunması üçün vəsait lazımdır. Ermənistanın iqtisadi vəziyyəti isə bərbad haldadır. Onlar şou tədbirlər, bayramlar keçirməklə gözə kül üfürməyə çalışırlar".

Günel CƏLİLOVA

Dünya gündəmində vaxtaşırı diqqət mərkəzində olan məsələlərdən biri də İrana qarşı ABŞ-ın, İsrailin mümkün hərbi əməliyyatlara start verməsidir. Düzdür, indiyə qədər tərəflər arasında birbaşa elan edilmiş şəkildə savaş baş tutmayıb.

Amma faktıdır ki, tərəflər müxtəlif istiqamətlərdə, məsələn, Suriyada dolayısı yolla olsa da bir-birinə qarşı savaş aparır. Elə İsrailin vaxtaşırı Suriyada İrana məxsus obyektlərə zərbə endirməsi də bunun təsdiqi sayıla bilər. Amma hadisələrin real inkişafı onlar arasında bu dəfə daha dəhşətli və qanlı bir savaşın ola biləcəyini istisna etmir.

Elə bu fonda İsrailin müdafiə naziri Naftali Bennet İrana Suriyada hərbi mövcudluğunu dayandırmağı məsləhət görüb. O qeyd edib ki, İsrail İrana mane olmaq üçün yorulmadan işləyəcək. "Heç kimə sirr deyil ki, İran bizim ölkəmizin ətrafında alov çevrəsi yaratmağa cəhd edir. Onlar artıq Livandadırlar və Suriya, Qəzza zolağı və digər yerlərdə möhkəmlənməyə çalışıblar. Biz İrana deyirik: Suriya sizin Vyetnamınız olacaq". Qeyd edək ki, daha əvvəl İsrailin xarici işlər naziri İsrail Katz da İrana xəbərdarlıq edərək bildirib ki, ölkəsi Tehrana qarşı hərbi əməliyyat imkanını nəzərdən keçirir. O bildirib ki, İsrail İranın nüvə silahı əldə etməsinin qarşısını almaq üçün hava zərbələri endirməyə hazırdır. Katz İtaliyanın "Corriere della Sera" qəzetinə müsahibəsində "İranın bombardman edilməsi İsrailin nəzərdən keçirdiyi variantdır" sualına belə cavab verib:

"Bəli, bu variantdır. Biz İrana imkan vermərik ki, nüvə silahı əldə etsin və ya onu hazırlasın. Bu İranı dayandırmaq üçün sonuncu imkan olarsa, biz hərbi spektrdə hərəkət etməyə hazırıq". Nazir Avropa ölkələrini təhqid edərək deyib ki, onlar Birləşmiş Ştatların İrana qarşı təzyiqlərinə dəstək vermir: "İranlılar nə qədər ki, özlərini aldadıb Avropanın onları dəstəklədiyini düşünürlər, geri çəkilmək onlar üçün asan deyil".

Qeyd edək ki, ABŞ-

və Çin şirkətlərinə verilən möhlət isə bu günlərdə daha 90 günlüyə uzadılıb ki, ABŞ-ın cərimələri ilə üzləşmədən İranın mülki nüvə obyektlərinə

obyektlərinə qarşı mümkün zərbələri də ABŞ-da müəyyən qüvvələr tərəfindən açıq dəstək alır. İndilikdə İranın Suriyadakı obyektlərinə zərbə en-

İranın yəhudi dövlətini məhv etmə niyyətinin sübutu kimi göstərilir. İsrail Suriyadakı İran obyektlərinə hücumu artırıdıcısı, İran bura yeni qüvvələr yığır. Li-

Hüquq və parlament işlərinə görə məsuliyyət daşıyan SEPAH komandiri, general Məhəmməd Saleh Cokar isə bildirir ki, İran istənilən istiqamətdən hücu-

Üç güclü dövlət BMT-yə İran barədə məktub yazdı - "nüvə daşıyan raketlər istehsal edilir..."

in İranla nüvə sazişindən çıxmasından sonra İran uran zənginləşdirilməsi istiqamətində fəaliyyətini yenidən artırıb. Buna cavab olaraq ABŞ İrana qarşı sanksiyaları kəskinləşdirib. İranın xarici işlər naziri Məhəmməd Cavad Zərif isə ölkəsinə qarşı sanksiyaları "iqtisadi terror" adlandırır. O bildirir ki, ABŞ 2015-ci ildə İran və dünya gücləri arasında imzalanmış nüvə sazişinə qayıtmalıdır. Bir daha xatırladaq ki, ABŞ prezidenti Donald Tramp 2018-ci ilin mayında nüvə sazişindən çıxaraq Tehrana sanksiyaları bərpa edib. Avropa, Rusiya

də işi davam etdirlsirlər. Amma ABŞ-da İsraili dəstəkləyən qüvvələr möhlətlərin ləğvinə çağırır. Onlar bildirir ki, bu, İrana silah hazırlamaq üçün texnologiyaya çıxış verir. Respublikaçı senatorlar Ted Kruz və Lindsey Qrahamın bu xüsusda bəyanatlarında bildirilir: "Bu məyus edicidir, fəlakətli Obama-İran nüvə sazişini məhv etmək üçün daha bir itirilmiş imkandır. Prezident Tramp dərhal administrasiyasına göstəriş verməlidir ki, mülki nüvə möhlətinin verilməsini dayandır-sın". Məhz bu durumda İsrailin İranın nüvə

dirilməsi İsrail üçün əsas prioritetdir. Adını açıqlamayan İsrail Hərbi Hava Qüvvələrinin keçmiş rəhbər komandirlərindən biri "Haaretz" qəzetinə açıqlamasında bunun indilikdə çox vacib olduğunu bildirib:

"Bunlara cavab olaraq İrandan İsraili hədəf alan hücum çox təsirsiz olacaq və İsrailin hazırlaşmaq üçün çox vaxtı olacaq. Lakin Suriyaya hücum bir qədər fərqlidir. Çünki Suriya olduqca yaxındır". Xatırladaq ki, İranın Livanda "Hizbullah"ı silahlandırması və Suriyada bazalar tikməsi adətən İsrail tərəfindən

van və Suriyada İranın mövcudluğu həm hücum, həm də müdafiə xarakterli olaraq qiymətləndirilir. Amma aydındır ki, İsrail İranın ərazisində nüvə obyektlərini vursa, savaş cəbhəsi təkə yuxarıda adları çəkilən ölkələrlə məhdudlaşmayacaq.

Belə bir vaxtda digər diqqətçəkən məqamlardan biri isə ABŞ-ın Fars körfəzinə yenidən əlavə hərbi qüvvələr cəmləşdirməsidir. Ekspertlər bildirir ki, İsrail İranın nüvə obyektlərinə zərbə endirsə, Fars körfəzindəki Amerika qüvvələri də işə qarışacaq.

mu dəf etməyə tam hazırdır. İranlı general ABŞ-ın və İsrailin yeni müharibəyə girişmək istəməyəcəyindən əminliyini ifadə edib. Amma o, savaşa hazır olduqlarını da xüsusi vurğulayıb. Amerika isə indiki halda İrana qarşı daha sərt mövqe tutmaqda davam edir. Vaşinqton regiona əlavə hərbi qüvvə göndərməklə bərabər, diplomatiya, kəşfiyyat istiqamətlərində də fəallığını artırıb. Elə bunun nəticəsidir ki, ABŞ-ın diplomatik fəallığı fonunda Fransa, Almaniya və Britaniya BMT-ni İranın nüvə silahı daşıya bilən ballistik raket hazırlığını davam etdirdiyi haqqında xəbərdar edib. Bu xüsusda yayılan məktubda Tehranın sözügedən proqramdan imtina etməyi planlaşdırmadığı bildirilib.

Bu raket hazırlığının BMT Təhlükəsizlik Şurası qətnamələrinə zidd olduğu vurğulanıb. Üç ölkə BMT Baş katibi Antonio Quterrişdən növbəti hesabatda Tehranın fəaliyyəti barədə məlumat verməsini istəyib. Ekspertlər isə bildirir ki, bununla ABŞ və İsrail İrana qarşı fəaliyyətlərində daha çox beynəlxalq dəstək almağa çalışırlar. Belə vəziyyət onlara İrana qarşı savaşa da başlamağa lazimi imkanlar verir.

Nahid SALAYEV

Ermenistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması, Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi

Başa çatmaqda olan cari il ərzində Ermənistanın qeyri-konstruktiv mövqeyi üzündən Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli istiqamətində hansısa irəliləyiş olmadı. Amma real təhlillər göstərir ki, indiki vəziyyətin uzun müddət davam etməsi də qeyri-mümkündür və Azərbaycan işğal siyasətinin davamına yol vermək niyyətində deyil. Bunu artıq erməni tərəfi də açıq şəkildə etiraf edir.

Erməni mediası yazır ki, əslində, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli ilə bağlı Azərbaycanın mövqeyi məlumdur. Bu mövqe sonuncu dəfə xarici işlər nazirlərinin Bratislava görüşündən əvvəl açıqlanıb. Azərbaycanın tələbləri aşağıdakılardır:

1) Ermənistan Silahlı Qüvvələrinin keçmiş Dağlıq Qarabağ Muxtar Vilayətini və ətraf ərazilərini tərk etməsi; 2) Azərbaycanlı məcburi köçkünlərin Qarabağa qayıtması; 3) Bundan sonra Qarabağın statusunun təyin edilməsi. Tələblərin sonunda Azərbaycan digər variantlarla razılaşmadığını olduqca qəti bir şəkildə əlavə edib. Artıq neçənci gündür ki, erməni mediası və rəsmiləri bu bəyanata kəskin reaksiya verməklə yanaşı, müharibə ilə bağlı qorxularını dilə gətirməyə məcbur olurlar və məsələni müxtəlif istiqamətlərdən təhlil etməyə çalışırlar. Bu xüsusda "armenianreport" portalı yazır: "Bəllidir ki, Ermənistan və ya dünyanı heç bir ölkəsində belə bir həll yoluna razılıq verən hər hansı bir erməni yoxdur. Lakin bu da bir həqiqətdir ki, Ermənistan və Azərbaycan xarici işlər nazirləri görüşüb və bəzi məsələləri müzakirə ediblər. Bununla da iki çox təbii sual ortaya çıxır:

1) Bir tərəfin mövqeyi aydın və bu şəkildə qətidirsə, nə ətrafında danışıqlar aparılır?

2) Ermənistan tərəfi bu sərt mövqeyə qarşı hansı əks arqumentləri qoyur? Ermənistan Xarici İşlər Nazirliyinin rəsmi açıqlamasına görə, "atəşkəs rejimi etimadın möhkəmləndirilməsi tədbirlərinin həyata keçirilməsi" haqqında, həmçinin "xalqların sülhün bərqərar edilməsinə hazırlamaqda əldə edilən təvazökar nəticə" kimi nəzərdən keçirilib. Amma Ermənistan cəmiyyətində hər hansı bir layihənin müzakirə edildiyi, Azərbaycanın yuxarıda göstərilən tələblərinə cavab verəcək konkret mövqe yoxdur. Bunun əksinə inandırmaq üçün, yəqin ki, eyni dərəcədə Ermənistan tərəfinin də danışıqlardakı mövqeyini əks etdirən açıq-

lamalarını bilməliyik. Ermənistan xarici işlər nazirinin Bratislavada 26-cı ATƏT Nazirlər Konfransı çərçivəsində Qarabağda yaşayan əhəlinin "öz müqəddəratını təyin etmək və təhlükəsizlik" hüququnu vurğulayan çıxışı bu baxımdan kifayət deyil. Azərbaycan dəqiq bir plan açıqlayır, Ermənistan isə yalnız şərtləri irəli sürür. Bundan başqa qeyd olunur ki, Azərbaycan, şərtlərinə əməl olunmayacağı təqdirdə, məsələni güc yolu ilə həll etmək üçün də kifayət qədər hazırlıq görür.

Elə rusiyalı ekspert Aleksey Fenenko da məsələyə eyni prizmadan yanaşır. Bu xüsusda o qeyd edir: "2019-cu il Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin nizama salınmasında qaçırılmış il oldu. Qorxuram, tarix artıq neçənci dəfə eyni şeyi təkrarlasın. Dəyişiklik olmasa, yeni Qarabağ savaşına şahidlik edə bilərik. Gücünə güvənən Azərbaycan əraziləri üzərində nəzarəti bərpa etməkdə israrlıdır". Onun sözlərinə görə, müharibə baş versə, bunun məsuliyyətini Ermənistan daşıyacaq. Ekspert qeyd edir ki, İrəvan Qarabağ münaqişəsinin nizama salınması prosesinə ikinci dərəcəli məsələləri daxil etməyə çalışır, xüsusilə, etimad mühitinin formalaşdırılması kimi humanitar məsələləri: "Doğrudur, bu təəccüblü deyil. Son 30 ildə erməni tərəfi münaqişənin həlli ilə bağlı heç bir təklif irəli sürməyib. Azərbaycanın, Rusiyanın, ABŞ-in və Fransanın təklifləri olub. Bu təklifləri tənqid etmək, müxtəlif cür şərh etmək olar, lakin erməni tərəfinin bütöv sənəd kimi heç bir təklifi yoxdur. Ermənistan Qarabağı danışıqlar masasına tərafət kimi qəbul etdirmək istəyir, hərçənd bu, sülh prosesinin pozulması deməkdir. İstisna etməm ki, Paşinyan danışıqlar prosesini bloklaşdırmağa davam etmək üçün bunu masaya şərt kimi qoyur. Ermənistanın baş naziri əla bilir ki, Azərbaycan buna getməyəcək. Paşinyan da deyəcək ki, budur, bizim təklifimiz var, amma qəbul etmirlər". Fenenko qeyd edir

Beynəlxalq arenada yeni qəti rəy - Ermənistan üzündən 2019-cu il itirildi və Qarabağ müharibəsinə doğru bir addım da atıldı...

ki, Ermənistan Moskvanın planını da alt-üst edir: "2016-cı ildə Rusiya ilkin addım kimi Qarabağ ətrafında ki rayonların qaytarılması ilə bağlı plan təklif etmişdi və hər iki tərəf buna razılaşdı. Paşinyan isə buna qarşı çıxır və iddia edir ki, masada heç bir sənəd yoxdur. Halbuki o, Ermənistanın baş naziri olaraq, əvvəlki razılaşmaların varisidir. Hesab edirəm ki, İrəvan bundan sonra da danışıqlar prosesini pozmaq üçün maksimum cəhd göstərəcək". Rusiyalı politoloq bu halda Qarabağda müharibə ehtimalını istisna etmir: "Lakin tərəflər hələ danışıq prosesini davam etdirməyəcək. Heç bir nəticənin əldə olunmadığı tam ortaya çıxanda, eskalasiya başlanıla bilər".

Məsələyə Rusiyanın "Kommersant" nəşrinin yanaşması da olduqca maraqlıdır. Rusiyalı politoloq Sergey Markedonovun müəllifi olduğu məqalədə qeyd olunur ki, Ermənistanın gedişləri Moskvanı da qane etmir. Bu halda Kremlin Ermənistan üçün ən böyük cəzası yeni Qarabağ savaşında İrəvanı güclü Bakının qarşısında yalnız qoyması ola bilər.

Ekspert xatırladır ki, Bratislavada ATƏT-in XİN rəhbərlərinin 26-cı iclası çərçivəsində Azərbaycan və Ermənistan xarici işlər nazirləri arasında danışıqların növbəti raundu oldu: "Bununla Elmar Məmmədov və Zöhrab Mnatsakanyan 2019-cu il ərzində beşinci dəfə görüşdülər. Bu təmaslara Azərbaycan və Ermənistan liderlərinin də görüşləri əlavə edəndə, danışıqlar prosesinin intensivləşdiyini görmək olur. Lakin bütün

bunlar Cənubi Qafqazın ən mürəkkəb problemi olan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin nizama salınması ilə bağlı praktiki nəticələrin əldə olunmasına gətirib çıxarmadı. Münaqişə tərəfləri mövcud məsələlər, xüsusən də Dağlıq Qarabağın gələcək statusu, ətraf rayonların azad edilməsi və qaçqınların qaydışı üzrə güzəştlərə hazır deyil. Bu fonda atəşkəs sazişinin 25 ili tamam olsa da, cəbhədə müddətsiz atışmalar olur. Və biz "Qarabağ kəfki"ni işini görürük, nə vaxt danışıqların raundu başlayır, təmas xəttində tərəflər toqquşur. Bu toqquşma təkcə təmas xəttində yox, Azərbaycan və Ermənistan arasındakı dövlət sərhədində də müşahidə olunur. Bütün bunlar o deməkdir ki, danışıqlar və görüşlər mənasızdır? İlk baxışda belədir, çünki hissolunan nəticə yoxdur. Lakin predmetlə daha dərin tanışlıq və adekvat qiymətləndirmə zamanı cavablar birmənalı deyil. Nəticə kimi "Qarabağ kəfki"ni diplomatik formata güc tətbiqinin əlavə edilməsi üzrə hərəkət edir". Sergey Markedonov hesab edir ki, mövcud vəziyyətdə münaqişənin idarə edilməsi prinsiplial olaraq əhəmiyyətlidir. "Sülhə nail olmaq alınmırsa, təmas xəttində eskalasiyanın qarşısını almaq və dialoqu saxlamaq yaxşı nəticədir. Amma bu nə qədər davam edəcək? Bax bu bilinmir. Yeni hər an gənişmiqyaslı toqquşmalar mümkündür".

Rusiyanın tanınmış ictimai xadimi, tarixçi-alim Oleg Kuznetsov da məsələyə eyni prizmadan yanaşır: "Savaşın yenidən başlanması Ermənistan üçün dağıdıcı

nəticələrə gətirib çıxaracaq. Bu mənada yaxşı olardı ki, Ermənistan sülh danışıqlarında real addımlar atmaq cəsarətini nəhayət, özündə tapa bilsin. Əks təqdirdə savaşın yenidən başlanması qaçılmazdır. Bunu baş nazir Nikol Paşinyan özü də yaxşı bilir. Müharibənin davamının Ermənistan üçün daha dağıdıcı nəticələrə gətirib çıxaracağını da İrəvanda yaxşı bilirlər. Bu səbəbdən Ermənistan artıq ya real addımlar atmalı, ya da yeni fəlakətlərə hazır olmalıdır".

Bütün bu qeyd edilənlər bir daha təsdiq edir ki, indi istər hərbi, isərsə də diplomatik cəbhədə vəziyyət tamamilə Azərbaycanın lehindədir. Bunu həmsədr, beynəlxalq ekspertlər və media qurumları da davamlı şəkildə Ermənistan rəhbərliyinin diqqətinə çatdırır. Sadəcə, əsas məsələ budur ki, Ermənistan tərəfi realıqdan nəticə çıxarıb məntiqə hərəkət etməli, təbii edilmiş ərazilərin boşaldılmasına başlamalıdır. Əks təqdirdə düşməni ordumuzun sarsıdıcı zərbələri gözləyir.

Hələlik isə Azərbaycan danışıqlar yolu ilə Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həll etmək istəyir. Amma bu mümkün olmadıqda, hərbi bir yol istisna deyil. Azərbaycan tərəfinin mövqeyi konkret, yeni məsələ Azərbaycanın ərazi bütövlüyü çərçivəsində həll edilməlidir. Ermənilər işğal etdikləri torpaqlardan çıxmalıdır, daha sonra digər məsələlərlə bağlı danışıqlar mümkün sayılır. Ekspertlər isə bu fonda diqqəti ona yönəldir ki, indilikdə Ermənistanın daxili və xarici siyasəti həmişəki kimi realıqdan

uzaq olub, qeyri-konstruktiv və əsassız prinsiplərə söykənir. Bu və digər problemləri, o cümlədən Dağlıq Qarabağ məsələsi ilə bağlı uğursuzluqlarını gizlətmək üçün isə Paşinyan getdikcə daha çox radikal mövqe nümayiş etdirir. Amma bu radikalıq Ermənistanın özü üçün kəskin problemlər yaradır. Eyni zamanda Ermənistanın bu mövqeyi regionda kifayət qədər təhlükəli vəziyyət yarada bilər. Burada, yuxarıda qeyd olunduğu kimi, müharibə riski artır. Ekspertlər hesab edirlər ki, hansısa məqamda regionda hərbi əməliyyatlar başlaya bilər.

Bu məqamın regiondakı duruma təsiri isə daha çox dərəcədə mənfi ola bilər. Amma Ermənistan üzündən regionda geosiyasi mənzərəni qeyri-müəyyənliyə salınmasının qarşısını asanlıqla almaq olar. Bunun üçün Minsk Qrupunun həmsədr, Ermənistan Qarabağ münaqişəsinə dair qəbul edilən sənədlərin müddəalarına əməl etməsi tələbini qəti qoyması kifayətdir. Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı aparılan danışıqlar bu fonda daha tez nəticələr verə bilər. Əks təqdirdə savaş qaçılmaz sayılır və Azərbaycanın sürətli inkişafı, hərbi sahədə nailiyyətləri savaşın nəticələrinin necə olacağını da indidən müəyyən etməyə əsas verir.

Tahir TAĞIYEV

Yazı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyi ilə çap olunur.

Məlum olduğu kimi, bir neçə gün öncə Ermənistanın sabiq prezidenti Serj Sarkisyan 1 milyon dollar pulu mənimmə işini təşkil etməklə bağlı ittiham irəli sürüldü. O, dizel yanacağı tenderini öz yaxını Barseq Bəyləryana məxsus "Fleş"ə verib.

Ermənistan Respublika Partiyası artıq bu ittihamı "siyasi təqibin qalmaqallı təzahürü" kimi qiymətləndirib. Partiya üzvlərinin sözlərinə görə, Sarkisyanın son müsahibələri fəaliyyətdə olan hakimiyyəti narahat edib, buna görə də ittiham irəli sürülməsinin məqsədi siyasi əleyhdarları susdurma cəhdi hesab olunur.

Ermənistan parlamentinin deputatı Kristine Poqosyanın sözlərinə görə, Sarkisyanı bununla yanaşı, həm də qarşıda "1 mart" işi gözləyir. "Sarkisyanın qarşıda "1 mart" işi var və Aprel döyüşlərini araşdıran istintaq komissiyasına gəlməlidir. Onu maraqlı günlər gözləyir".

Bütün bunlar sabiq prezidentin həbsə atılmasını qaçılmaz edir. O da aydındır ki, Sarkisyan həbsə atıldığı halda "Qarabağ klanı"nın Ermənistanda mövqeyi xeyli sarsılacaq. Artıq o da məlum olub ki, hakimiyyət Sarkisyanın Avropaya, həmçinin Rusiyaya gözlənilən səfərlərinin də qarşısını alıb. Məsələ burasındadır ki, ilkin istintaq orqanı ittiham olunan, barəsində ehtiyat tədbiri seçilən şəxslərdən pasportu götürür və onlar ölkədən çıxıb bilməzlər. Məlumatla görə, Sarkisyanın da pasportu əlindən alınıb. Lakin bütün bunların həm də bir şou olduğuna dair də məlumatlar səslənir.

Ermənistanın "1in.am" portalı yazır ki, ümumiyyətlə, Sarkisyan ətrafında proseslər çox maraqlı müstəvidə cərəyan edir. "Serj Sarkisyan hakimiyyətinin oğru, korupsioner xarakterli olması aşkardır və aydındır ki, kriminal oligarxiyanın 20 illik hakimiyyəti konkret adamların, respublikanın ikinci və üçüncü prezidentlərinin və onların ətrafının acgözcəsinə varlanmasına xidmət edib. Bu mənada, Serj Sarkisyan qarşı irəli sürülmüş ittiham nəinki obyektivdir, eyni zamanda gözlənilən və öncədən görüldür.

Lakin bütün problem ondadır ki, cəmiyyət Serj Sarkisyan qarşı daha ciddi ittiham gözləyirdi. Amma ona qarşı yalnız 1

davam edir. Sarkisyan qarşı irəli sürülmüş ittihamı tamdəyərli deyil, yarımcıdır. Bu da onun Zaqreb-dəki çıxışının və ya son dövrlərdəki aktivliyinin hakimiyyətdə "narahat-

danışaraq bəyan edib ki, bu iqtidarın hakimiyyətə gəlməsi üçün Serj Sarkisyan nə qədər borclu olduğunu dəqiq bilmir. Yəni Gevork Petrosyan iddia edir ki, Nikol Pa-

Gevork Petrosyanın ağzı ilə, praktiki olaraq, Tsarukyan yeni hakimiyyətlə Serj Sarkisyan arasında razılaşmalardan danışır. Ən azı, heç nə bilməməsi kontekstində... Bu hal-

rib və ya saxlaya bilməyib, uduzub və sair. Mühüm olan odur ki, bu ittiham və onunla birlikdə, hər halda, onun uduzmadığı, hakimiyyəti təhvil verdiyi haqqında

Sabiq prezident Serj Sarkisyan "Qarabağ klanı"na xəyanət etdi...

bir şübhə mövcuddur. Bunu Gevork Petrosyanın eyhamı da təsdiqləyir. İstənilən halda, maraqlıdır, görəsən, Tsarukyan bu dəfə də deyəcək ki, Petrosyan düz danışır? Bununla birlikdə, Petrosyanın eyhamı bu fonda, "Mənim addımım" blokunun və "Çiçəklənən Ermənistan" Partiyasının münasibətlərinin kəskinləşdiyi, Nikol Paşinyanın bu partiya qapını göstərdiyi bir vaxtda da maraqlıdır.

Deyəsən, "Çiçəklənən Ermənistan" Partiyası parlamentin işinin uzunmüddətli boykot edilməsi haqqında qərar qəbul etməyə cəsarət etməyib. Bu, əlbəttə, rəsiyonal addımdır, lakin "Çiçəklənən Ermənistan" Partiyasının həm parlamentdə, həm də parlament xaricində ata biləcəyi addımlar əhəmiyyətli dərəcədə məhdudlaşıb. Və görünür, bu durum Tsarukyanı belə düşünməyə məcbur edir ki, o, inqilaba su verməyinə baxmayaraq, onu sulamayıb, bəlkə də "Çiçəklənən Ermənistan" Partiyasının siyasi yolunu qurub. Bütün bu qeyd edilənlərdən aydın görünür ki, Ermənistanda maraqlı siyasi proseslər cərəyan edir. İndi bu fonda Sarkisyan həbsə atılmasa, bu onun Paşinyanla həqiqətən müəyyən razılaşması olduğunu təsdiqləyəcək. Eyni zamanda bu hal Sarkisyanın "Qarabağ klanı"na xəyanətini də üzə çıxaracaq.

Ramil QULİYEV

milyon dollarlıq mənimmə faktı ilə bağlı cinayət işi qaldırılıb. Heç bir halda Sarkisyan qarşı irəli sürülmüş ittihamın obyektivliyini, qanunauyğunluğunu şübhə altına almaq lazım deyil, lakin bu ittiham zəifdir və belə təəssürat yaranır ki, cəmiyyətdə inqilab komandası və onun, guya gizli danışıqlarının olması haqqında gedən sözsöhbət kəsilsin deyə üçüncü prezident müttəhim statusu alıb. Digər tərəfdən, Serj Sarkisyan həbs olunmayıb. Bu da təlqin edir ki, mövcud hakimiyyət Ermənistan Respublika Partiyasına və onun liderinə maneə etmək və siyasi möhtəkiliklə məşğul olmaq imkanı yaradaraq, "məxməri" münasibət göstərməyə

liq" yaratması haqqında illüziya yaradaraq, siyasi manipulyasiyalar, möhtəkirliklər üçün pəncərə açır.

Serj Sarkisyan əvvəlki sistemin cinayət simvollarından biridir və 1 mart hadisələrinə görə Robert Köçəryanla birlikdə eyni dərəcədə məsuliyyət daşıyır. Hakimiyyət Sarkisyanı maneə etmək imkanlarından, təqib olunan siyasi xadim obrazı əldə etməkdən məhrum etmək üçün onun cinayətkar obrazını tamamlamağa məcburdur. Maraqlıdır ki, belə bir vaxtda "Çiçəklənən Ermənistan" Partiyasından olan deputat Gevork Petrosyan "məxməri inqilab"ətrafında yeni hakimiyyətlə Serj Sarkisyan arasında əldə edilən razılaşmalardan

şinyan məhz Sarkisyanla hansısa razılaşma əsasında hakimiyyətə gəlib və bu səbəbdən sabiq prezidentə qarşı sərt ittihamlar, çoxsaylı cinayət işlərində iştirakla bağlı məsuliyyət məsələsi qaldırılır.

Petrosyan kifayət qədər maraqlı alt mətnlərdən danışır. Lakin istənilən halda, Gevork Petrosyanın bəyanatı onun şəxsi fikirlərini deyil, ən azı, başda Haqik Tsarukyan olmaqla, "Çiçəklənən Ermənistan" Partiyasının müəyyən dairəsinin onun ağzı ilə ifadə olunan fikirlərini əks etdirir. Bundan bir neçə gün öncə Tsarukyan başqa mövzu haqqında danışarkən "Gevork hər şeyi düz edir" deyərək, özü bunu təsdiqləyib. Deməli,

da, ən əhəmiyyətli olan eyhamdır. Özü də Serj Sarkisyanın həbsi fonunda. Hər şeydən göründüyü kimi, eyhamın bir tərəfi ondan ibarətdir ki, tərəflərdən hansı birisə razılaşmanı pozub.

Lakin eyhamın digər tərəfində daha diqqətəlayiq cəhət ola bilər. Belə ki, Serj Sarkisyan qarşı ittiham irəli sürülməsinə baxmayaraq, "Çiçəklənən Ermənistan" Partiyası və ən azı, köhnə sistemin müəyyən hissəsi "Çiçəklənən Ermənistan" Partiyasının ağzı ilə bəyan edir ki, bu ittiham "inanmır". Fakt budur ki, köhnə sistemin Serj Sarkisyan qarşı başqa ittihamı var: o, hakimiyyəti təhvil verib və hamını fakt qarşısında qoyub. Mühüm deyil ki, təhvil ve-

■ Bəziləri deyir ki, kiminsə xoşuna gəlmək, ya da donor pullarını əsaslandırmaq üçün biz Avropaya inteqrasiya olmalıyıq. Sual olunur, biz hansı Avropaya inteqrasiya olmalıyıq? Bugünkü Avropa göz qabağındadır... Biz böhrana inteqrasiya olmalıyıq?! "Müsəlmanlara stop" deyilən yerə inteqrasiya olmalıyıq?! Qaçqın müsəlmanlara münasibətdə ikili standartlar tətbiq edənlərin cəmiyyətinə inteqrasiya olmalıyıq?!

Müsəlmanları qəfəsdə saxlayanların cəmiyyətinə inteqrasiya olmalıyıq?!

Bu sözləri Prezident İlham Əliyev bir müddət öncə Rusiyanın nüfuzlu "Kommersant" qəzetinə müsahibəsinə avrointeqrasiya mövzunu şərh edərkən deyib. Qəzetin keçmiş SSRİ ölkələrinin dövlət başçılarna həsr olunmuş yeni layihəsinin ilk müsahibi seçilən Azərbaycan Prezidenti bu fikirlərlə əslində Avropanın bugünkü vəziyyətini çox düzgün xarakterizə edib. Məsələ burasındadır ki, Sovetlərin tərkibindən qopan bütün respublikalar ilk dövrdə özünü Qərbdə tutaraq bu istiqaməti özünün gələcək inkişafında prioritet kimi gördü və bu hardasa başadüşülən idi. Tam 70 illik dövrdə sovetlərin "dəmir pərdəsi" ilə dünyadan təcrid olunmuş bu respublikalar üçün o zaman Avropanın inkişaf səviyyəsinə çatmaq işıqlı bir arzu idi. Çünki o dövrdə inkişaf sözü az qala Avropa, Qərb sözləri ilə assosiasiya olunurdu. İndi isə...

"Bugünkü Avropa göz qabağındadır..."

İndi isə, Azərbaycan Prezidentinin də vurğuladığı kimi, bugünkü Avropa göz qabağındadır və elə məsələlər var ki, o məsələlərdə biz Avropaya deyil, Avropa bizə inteqrasiya etməlidir. Lakin təbii ki, dünya birliyi tək Avropa demək deyil və dünya birliyinə inteqrasiya dövrün, zamanın tələbidir. Azərbaycan isə müstəqillik illəri ərzində özünün irimiqyaslı layihələri ilə, demək olar ki, bütün post-sovet ölkələrini geridə qoyaraq dünyanın aparıcı dövlətləri sırasında layiqli yerini tutmağı bacarıb. XXI yüzillikdə - dünyanın "inteqrasiya dalğası" yaşadığı bir dövrdə Azərbaycanın beynəlxalq təşkilatlara üzvlüyü, müxtəlif təyinatlı global forumlara, dünya miqyaslı idman və mədəni tədbirlərə ev sahibliyi etməsi və bu missiyaların öhdəsindən layiqincə gəlməsi nəticəsində ölkəmiz nəinki dünya çapında tanınır, hətta bir sıra global, xüsusən enerji məsələlərində onun mövqeyi eşidilir.

Azərbaycanın dünyaya inteqrasiyasında əhəmiyyətli faktorlardan biri - regional üstünlük...

Bu gün Azərbaycanın dünya birliyinə inteqrasiyasının əsasında dayanan ən önəmli faktorlardan biri ölkəmizin son illərdə həyata keçirdiyi beynəlxalq layihələr və bu layihələrin nəticəsi olaraq Şərqlə Qərbi birləşdirən tranzit ölkə rolunda çıxış etməsidir. Bakı-Tiflis-Qars dəmir yo-

lunun açılması ilə Asiya ilə Avropanı ən optimal yükdaşıma marşrutu ilə təmin edən Azərbaycan getdikcə bu marşruta daha çox ölkənin diqqətini cəlb etməkdədir. Bunun əsas səbəbi isə həmin marşrutla yüklərin hər iki istiqamətə daşınmasının daha çevik və daha az maliyyə ilə həyata keçirilməsidir ki, bunda əsas udan tərəf rolunda elə Azərbaycan özü çıxış edir. Çünki daha çox yük daha çox gəlir deməkdir. Bundan başqa, ölkəmizin təşəbbüsü və bilavasitə vasitəçiliyi ilə TAP, bu günlərdə istifadəyə verilən TANAP kimi transmilli enerji marşrutları da var ki, həmin kəmərlər Azərbaycanı bir çox dövlətlərin maraq dairəsinə gətirib. Beləliklə də Azərbaycan dünya miqyasında özünü etibarlı tərəfdaş kimi təsdiqləyib.

Əslində, gənc ölkə olmasına rəğmən, Azərbaycanın yürütdüyü balanslı siyasət ABŞ-ın və Avropa İttifaqının diqqətini cəlb edir. O üzəndən Qərb özü də ölkəmizlə siyasi və iqtisadi münasibətləri inkişaf etdirməkdə maraqlıdır. Azərbaycanın geostrategiyasının ana xəttini təşkil edən qonşularla sıfır problem konsepsiyası isə günümüzün ən aktual problemlərindən olduğundan, aparıcı dünya dövlətlərinin diqqət mərkəzində daha çox yer almaqdadır. Hərçənd, zaman-zaman dünya dövlətlərinin bir çox hallarda Azərbaycanın ən ağırlı yeri olan təcavüzkar Ermənistanla münasibətdə ikili standartlardan çıxış etdiyinə, nələinsə və ya kimlənsə xətrinə həqiqətdən uzaq keçdiklərinin şahidi olurdu. Bununla belə, Azərbaycan, hər nə qədər ikili standartlarla üzləşsə də, beynəlxalq təşkilatlarla və onların üzvü olan dövlətlərlə qarşılıqlı-faydalı əməkdaşlıqda maraqlı olduğunu hər addımda göstərməkdədir.

Təcavüzə təmkinli yanaşma - regionda təhlükəsizliyin prioritetliyi...

Maraqlıdır ki, əsasını ötən əsrin 90-cı illərindən götürən inteqrasiya prosesinin aparıcı qayesini Avropaya çıxış və dünya birliyi ölkələri ilə bir sırada dayanma məqsədi təşkil etsə də, Azərbaycan öz siyasətində regional əməkdaşlığa da geniş üstünlük verir. Bunun zəruriliyinin isə isbatı ehtiyacı yoxdur, çünki Azərbaycan regionun ən böyük enerji ehtiyatlarına malik, eyni zamanda iri iqtisadi layihələrin gerçəkləşdirildiyi məkan olduğundan, qonşu ölkələrlə dinc yanaşı yaşama və əməkdaşlıq regionun, beləliklə də beynəlxalq əhəmiyyətli layihələrin təhlükəsizliyinin qaranlı kimi çıxış edir. Faktıdır ki, bu konsepsiyanın xarici siyasətinin ana xəttini təşkil etmə-

Azərbaycan Respublikasının dünya birliyinə inteqrasiyası, region ölkələri və digər dövlətlərlə, beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlığının inkişaf etdirilməsi...

si nəticəsində müstəqil Azərbaycan dövləti yeni dünya düzenində öz layiqli yerini tutmağı bacardı. Baxmayaraq ki, özü işğala məruz qalmış ölkədir və torpaqlarının 20 faizi hələ də işğal altındadır. Azərbaycanın məruz qaldığı işğal faktı əslində aparıcı dünya dövlətləri tərəfindən də etiraf olunur və ölkəmizin dilbər guşəsi Qarabağda qurulan qondarma rejim bu günə kimi, elə təcavüzkar Ermənistan da daxil olmaqla, heç bir dövlət tərəfindən tanınmayıb. Bununla belə, yürütdüyü sülhsevər və tarazlı siyasət Azərbaycanı məsələnin hərbi yolla çözümünü ən son variant kimi nəzərdən keçirməyə sövq edir. Bu təmkinli yanaşmanın əsasında isə regionda təhlükəsizliyin təmin edilməsi məsələsində məsuliyyətin dərək olunması və onsu da narahat dünyamızda daha bir müharibə ocağının yaranmasına səbəb olmamaq kimi humanist bir qayə durur.

Avropa Birliyi, Avrasiya İqtisadi Birliyi, Qoşulmama Hərəkatı...

Yerləşdiyi coğrafiyada balanslı, qarşılıqlı faydalı əməkdaşlığa söykənən partnyorluq siyasəti yürüdən Azərbaycan dövləti hazırda həm Avropa Birliyi, həm Rusiya və onun əsas partnyorlarının təmsil olduğu Avrasiya İqtisadi Birliyi ilə, həm də Qoşulmama Hərəkatı ilə uğurla əməkdaşlıq edir. Lakin bu o demək deyil ki, Bakı bu beynəlxalq təşkilatların hər bir siyasət addımına bir-mənalı dəstək verir. Elə Ermənistan kimi ölkələrdən fərqlənir ki, Azərbaycan heç kəsə diqqəti ilə hərəkət etmir, yalnız əməkdaşlıq etdiyi təşkilatların yürütdüyü siyasət ölkənin maraqlarına uyğun olduqda onlarla birgə hərəkət edir, əksi olduqda isə özünün dövlət maraqlarını təmin edən daha rəşadətli siyasətə üstünlük verir.

Ümumiyyətlə, yerləşmiş

olduğu regionun geosiyasi, geostrateji və iqtisadi cəhətdən dünyanın siyasi xəritəsində mühüm yer tutmasında Azərbaycanın rolu danılmazdır. Üstəlik, yürütdüyü balanslı siyasət nəticəsində bölgənin aparıcı ölkəsinə çevrilməsi ölkəmizin hər zaman qabaqcıl dünya dövlətlərinin baxış bucağında yer almasına səbəb olur. İstər qonşu dövlətlər, istərsə də Qərb və Şərq ölkələri ilə olan münasibətlərdə siyasətinin ana xəttini isə özünün milli maraqlarını öndə tutmaq strategiyası təşkil edir. Belə olmasaydı, bu gün Azərbaycan dünyada hegemonluq savaşı aparən iki supergücün birini seçmək zorunda qalardı ki, nəticədə qan qoxulu cəbhələşmədə tərəf olmaq taleyi yaşayardı. Bu supergüclərin hər ikisinə "xoş gəlmək" kursu götürən Ermənistanın isə durumu ortadadır. Lakin Azərbaycan istər ABŞ, istərsə də Rusiya ilə münasibətlərdə elə bir tarazlaşdırılmış siyasət xətti götürdü ki, həm özünün sabitliyini və təhlükəsizliyini qoruyub, həm də adicəkilən ölkələrlə istənilən sahədə əməkdaşlığını yüksək səviyyədə davam etdirməkdədir.

Qonşuluq siyasətinin əsas qayəsi - sıfır problem...

Eyni sözləri yaxın qonşularımız olan regional ölkələrlə aparılan qonşuluq siyasəti haqqında da demək olar. Faktıdır ki, artıq neçə illərdir yaxın qonşumuz İran İslam Respublikası dünya birliyinin təbii etdiyi beynəlxalq iqtisadi sanksiyalar altındadır. Onsu da global iqtisadi böhranı gətirdiyi çətinliklərin təsiri üzərində hiss edən bir ölkənin üstəlik iqtisadi sanksiyalara məruz qalmasının onun durumuna və gələcək inkişafına hansı təsirləri göstərəcəyini təsəvvür etmək çətin deyil. Bir çox ölkələrin dəstək verdiyi bu sanksiyalara, faktıdır ki,

Azərbaycan istər qonşuluq münasibətlərini, istərsə də humanizmi əsas götürərək qoşulmadı. Çünki Azərbaycan Prezidenti hər zaman beynəlxalq və dövlətlərarası münasibətlərdə ədalətli yanaşmanın vacibliyini xüsusi qeyd edib və onun bu mövqeyi İran kimi ABŞ sanksiyaları altında əziyyət çəkən ölkə tərəfindən xüsusi razılıqla qarşılanır. Bunu həmin ölkənin mediasında yer alan fikirlər də təsdiq edir. İRİNA agentliyi bu xüsusi yazır: "Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev ölkəsinin hər zaman İran əleyhinə qoyulan embarqolara qarşı olduğunu və bunu bütün beynəlxalq tədbirlərdə dilə gətirdiyini söylədi". Təbii, belə münasibətlər qonşu ölkələrdə yüksək qiymətləndirilir və gələcəkdə həmin ölkələrlə bütün sahələrdə əməkdaşlığın daha möhkəm təməllər üzərində qurulmasına və inkişafına öz töhfəsini verir. Üstəlik, bu ölkədə hələ də xatırlayırlar ki, cəmi bir neçə il öncə dünya birliyi İslam Respublikasına qarşı sözün həqiqi mənasında silahlanan İlham Əliyev Azərbaycandan bu ölkəyə qarşı platforma kimi istifadə olunmasına yol verilməyəcəyini birmənalı şəkildə bəyan etdi. Yüksək səviyyədə verilən bu tip bəyanatlar isə öz həqiqi qiymətini alır və ölkələr arasında istər münasibətlərin, istərsə də əməkdaşlığın daha da inkişaf etdirilməsində baza rolunu oynayır. Çünki hər bir dövlətdə dərk edirlər ki, ölkənin gələcək inkişafı onun daxili sabitliyindən və təhlükəsizliyindən qorunmasından asılıdır. Bu sabitliyin qarantı isə qonşu ölkələrlə balanslı siyasətin qurulmasından, dinc yanaşı yaşama prinsiplərinə əməl olunmasından birbaşa asılıdır. Lakin o da var ki, qonşu dövlətlər arasında ədavət yoxdur, onlar bir-birinin daxili siyasətinə qarışmırsa, bu hələ məsələnin tam həlli deyil. Çünki bu halda bu dövlət-

lərdən birinin, tutaq ki, ərazi bütövlüyünə təhlükə yaranırsa və digər dövlət ona dəstək vermirsə, beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinə uyğun olaraq sivil qaydada onun haqq səsinə səs vermirsə bu da normal qonşuluq siyasəti sayıla bilməz. Bu mənada Azərbaycan, işğala məruz qalan dövlət kimi, məsələnin mahiyyətini daha dərinləndirir və qonşu dövlətlərə yönəlik haqsızlıqlara sivil qaydada etiraz etməyi bacarır desək, yəqin ki, mübaliğə sayılmaz. Elə Azərbaycanın xarici siyasət kursunda bu aspektin əsas götürülməsinin nəticəsidir ki, Xocalı soyqırımını uzun illər görməzdən gələn dövlətlər bu gün bu faciəni öz adı ilə çağırır. Bu il fevralın 26-da Xocalı soyqırımının 27-ci ildönümü ilə bağlı kütləvi ümumxalq yürüşündə Rusiyadan böyük bir nümayəndə heyətinin iştirak etməsi, Azərbaycan Prezidentinin bu ölkənin ən populyar telekanallarından olan "Rossiya-24"-ə soyqırım barədə Ermənistanı özündən çıxaran ifşaedici geniş açıqlama verməsi və bu müsahibənin nəinki Rusiyada, hətta qonşu Ukrayna və Orta Asiya ölkələrinin televiziyalarında nümayiş dediklərimizə əyani sübutdur.

Azərbaycan - Şərqlə Qərbi qovuşduran məkan...

Prezident İlham Əliyev çıxışlarının birində deyib ki, "Müasir Azərbaycan modernləşməkdə olan demokratik transformasiya, açıq iqtisadiyyat və vətəndaş azadlığı məkanıdır. Bütün bunlar regionda və onun hüduqlarından kənarda bizə olan münasibəti müəyyən edir" və bu realıqdır. Bu gün Azərbaycan müasir beynəlxalq münasibətlər sistemində əməkdaşlıq əlaqələrinin qurulmasına, transmilli layihələr reallaşdırılaraq dövlət olaraq global təhlükəsizlik məsələlərinə, Avropanın enerji təhlükəsizliyinə öz töhfəsini verən fəal aktor və regional güc kimi qəbul edilir. Azərbaycanın istər beynəlxalq əməkdaşlıq sahəsində, istərsə də tranzit ölkə kimi əhəmiyyəti artıq dünya miqyasında qəbul olunur. Bunun isə praqmatik və rəşadətli xarici siyasət kursu nəticəsində əldə olunduğu şübhəsizdir. Və o da şübhəsizdir ki, Azərbaycan özünün regiondakı nüfuzlu mövqeyini daim inkişaf etdirməklə global inteqrasiya siyasətini bundan sonra da uğurla davam etdirəcək.

Samirə SƏFƏROVA

Yazı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun keçirdiyi müsabiqəyə təqdim etmək üçündür.

Milli Məclisin buraxılması saysız insanın növbəti parlament seçkilərinə qatılmaq istəyinin güclənməsinə səbəb olub. Bu gün bir sıra insanlar sosial şəbəkələr vasitəsilə deputatlığa namizədliyini irəli sürdüklerini bəyan edirlər.

Deputatlıqla bağlı iddialar ortaya qoyan şəxslərin, sosial şəbəkə istifadəçilərinin həm paylaşıqları statuslarda, həm də təqdim etdikləri bioqrafik məlumatlarda, tərtib etdikləri plakatlarda kifayət qədər ciddi qrammatik səhvə yol verilir. Özlərini gələcək deputat kimi görən şəxslərin yazarkən ciddi qrammatik səhvlərə yol verməsi, cümlə quruluşlarındakı qüsurlar sıx-sıx müşahidə edilir.

Bəzi şair və yazıçıların, jurnalistlərin, QHT nümayəndələrinin, eləcə də sadə insanların yazdıqları statuslarda kifayət qədər diqqətçəkən qrammatik qüsurlar var.

Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin kafedra müdiri, professor Buludxan Xəlilov "Bakı-Xəbər"ə bildirdi ki, bu, namizədlərin çoxunun təsadüfi adamlar olduğundan irəli gəlir. B.Xəlilovun sözlərinə görə, savadsız, dilin qayda-qanunlarını bilməyən insanların deputatlıq iddiasına düşməsinin özü gülüncdür. Müsahibimiz hesab edir ki, deputatlığa namizədliyini verən adamın mükəmməl savadı, biliyi olmalıdır və həmin şəxslər ana dilimizi gözəl, səliqəli bilməlidirlər. "Olduqca aktual bir məsələni gündəmə gətirmisiniz. Ola bilsin, bu, kimlərsə diqqətindən yayınır, buna əhəmiyyətsiz bir hal kimi baxırlar, amma belə deyil, bu tamamilə ciddi bir qüsurdur. Mən özüm də bu halı sıx-sıx müşahidə edirəm. Bir sosial şəbəkə istifadəçisi kimi açıq şəkildə görürəm ki, Milli Məclisin buraxılması bir çox Azərbaycan vətəndaşının öz namizədliyini irəli sürməsinə səbəb olub. Burada da xoşagəlməz bir sıra hallar var ki, onun qeyd edilməsi vacibdir. İnsanların bir çoxu öz məsuliyyətini dərk etmədən özlərini deputat kimi Milli Məclisdə görmək iddiasındadır. Bu iddianı da ortaya qoymaq, deputat olmaq görüntüsü yaratmaq üçün sosial

həm də onların təqdim etdikləri bioqrafiyaların yazılışında ciddi qrammatik nöqsanlar diqqətdən yayınmır. Azər-

da xoşagəlməz hal deyil. Öz sahəsində heç bir uğur qazana bilməyən insanlar gedib parlamentdə nə iş görəsidir

lərin verdiyi imkanlardan yararlanaraq öz namizədliklərini irəli sürənlər burada ağızlarına gələnləri də yazır-

malıdır, ana dilimizi mükəmməl bilməlidir. Onların bir çoxu hətta Azərbaycan dilini mükəmməl bilmir. So-

Deputatlıq iddiaları püskürən bir çoxları - yazdıqları status və plakatlarda rüsvayçı qrammatik səhvlər..

Buludxan Xəlilov: "Öz sahəsində heç bir uğur qazana bilməyən insanlar gedib parlamentdə nə iş görəsidir ki?"

"...cümlələri düzgün şəkildə qura bilməyənlərin mənasız bir iddiada olması onların səviyyəsindən xəbər verir"

şəbəkələrdən geniş şəkildə istifadə edirlər və namizədliklərini irəli sürürlər. Diqqətçəkən məsələlərdən biri odur ki, bu adamların namizədliyini ya özləri irəli sürür, ya da ətrafında olan müəyyən qruplar sosial şəbəkələrdə "siz filankəsi deputat görmək istəyerdinizmi" deyər sorğu verirlər. Və sorğulara müxtəlif münasibətlər var. Doğru qeyd edirsiniz həm o sorğuların özündə ciddi qrammatik səhvlər var, həm bəzi namizədlərin yazdıqları statuslarda,

baycan dilinin qayda-qanunlarına riayət edilmir, cümlə quruluşlarında, eləcə də digər məsələlərdə kifayət qədər qrammatik səhvə yol verilir. Azərbaycan dilinin yazı qaydalarına əməl etməyi bacarmayan, dilimizi normal şəkildə bilməyən, ondan istifadə edərkən qüsurlara yol verən bir çox insan deputat olmaq iddiasındadır. Sosial şəbəkələr vasitəsilə namizədliyini irəli sürənlər arasında müxtəlif təbəqələrin nümayəndələri var. Bu

ki? Yazdıqları status və bioqrafiyalarında saysız qrammatik səhvə yol verənlərin, dilin qayda-qanunlarından xəbərsiz olanların, cümlələri düzgün şəkildə qura bilməyənlərin mənasız bir iddiada olması onların səviyyəsindən xəbər verir".

B.Xəlilov hesab edir ki, sosial şəbəkə vasitəsilə iddialarını ortaya qoyanlar sırasında şou-biznesçilərin və aktyorların, bəzi şairlərin olması da müsbət hal deyil. Onun sözlərinə görə, sosial şəbəkə-

lər. "Çox təəssüf edirəm ki, sosial şəbəkələr vasitəsilə öz namizədliyini irəli sürənlər sırasında şairlər, şou-biznesçilər, aktyorlar da var. Onlar hamısı özünü deputat görmək istəyir. Halbuki, onların da yazdıqları statuslarda kifayət qədər qrammatik səhv var. Bu adamların deputat seçilməsi Azərbaycana heç bir fayda verməyəcək. Yəni deputat olmaq istəyən şəxsin vicdanı, savadı, nüfuzu olmalıdır, Azərbaycan dövlətçiliyi ilə nəfəs al-

sial şəbəkələr vasitəsilə öz namizədliyini irəli sürən insanlar, o cümlədən, aktyorlar, aktrisalar, müğənnilər Azərbaycan dilində düzgün yazılış qaydasını bilmirsə, qrammatik qaydalara əməl etməzlərsə, onlar parlamentdə hansı işlər görəcəklər? Başqa bir tərəfdən də parlament müğənnilərdən, aktyorlardan ibarət olmamalıdır. Yaxşı fikir verin, ölkə televiziya və radioları, bəzi qəzetlər, saytlar şou-biznesçilərin əlində qaldığı üçün, Azərbaycan cəmiyyətini pis günə saldı, tamaşaçıların, dinləyicilərin zövqünü çox aşağı saldı, cəmiyyətdə azərbaycançılıq ideologiyasının Azərbaycana xidmət etməsinin qarşısını kəsdi. İndi bununla kifayətlənməyib Milli Məclisdə də özlərinə yer tutmaq istəyirlər. Azərbaycan dilini bilməyənlər, eyni zamanda, o şounu Milli Məclisə də gətirmək istəyirlər".

B.Xəlilov hesab edir ki, seçicilər, birmənalı olaraq, şou müğənnilərini, bəzi aktyor və aktrisaları deputat seçməkdən imtina etməlidirlər. Onun sözlərinə görə, Milli Məclisdə savadlı, bilikli hüquqşünaslar, siyasətçilər, ictimai-siyasi xadimlər, iqtisadçılar, dilçilər, elm və mədəniyyət xadimləri təmsil olunmalıdırlar ki, parlament faydalı fəaliyyət göstərsin.

İradə SARIYEVA

Azərbaycanın bank sektorunda kredit-girov münasibətləri üzrə mühüm yenilik gözlənilir. Belə ki, banka girov qoyulan əmlaklar kreditin qaytarılmadığı təqdirdə avtomatik olaraq bankın sərəncamına keçəcək. Bu barədə Ədliyyə Nazirliyinin informasiya-kommunikasiya texnologiyaları idarəsinin rəisi Ağakərim Səmədzadə media nümayəndələrinə açıqlamasında qeyd edib.

O bildirib ki, bu proses notariatlarda icra qeydləri ilə bağlı sadələşdirmənin sayəsində baş tutacaq: "Biz banklar üçün yeni imkanları müzakirə edirik. Qanunvericilikdə artıq dəyişikliklər olunub, ipotekaya məhkəməsiz yönəltmə üzərində banklarla bir yerdə işləyirik. Çünki banklar tərəfindən də çoxlu iş görülməlidir. Bunlar banklarla bizim aramızda sırf texniki məsələlərdir, o da başa çatmaq üzrədir. Bu sahədə gündəlik yüzrlərlə müraciət var".

Qeyd edək ki, əvvəllər kredit götürən şəxs borcu qaytara bilmədiyi halda

girov kimi qoyduğu əmlak məhkəmənin qərarından sonra bankın sərəncamına keçirdi. Ancaq indi girov qoyulan əmlak məhkəmə olmadan belə bankın ixtiyarına keçəcək. Ekspertlər bildirirlər ki, banklar uzun zamandır bu qərarın verilməsini gözləyirdilər. Banklar krediti vaxtında ödəyə bilməyən şəxsin əmlakını sərəncamına keçirib, dərhal onu satışa çıxaracaqlar. Bu qərar mütəxəssislərlə yanaşı, vətəndaşları da narahat edir.

İqtisadçı-ekspert Vüqar Bayramov bildirdi ki, girov əmlakın məhkə-

Kredit borcuna görə banklar girov əmlakı məhkəməsiz müsadirə edəcək?...

Vüqar Bayramov: "Kredit götürən şəxslərin hüquqlarının qorunması mexanizminin təkmilləşdirilməsinə ehtiyac var"

məsiz bankın sərəncamına keçməsi məsələsi əvvəlki dövrlərdə də müzakirə edilən mövzulardan biri olub: "Praktiki olaraq, məsələnin reallaşması üçün bunun həm də kredit müqaviləsində əks olunmasına ehtiyac var. Kredit qaytarılmırsa, girov əmlakın avtomatik olaraq bankın sərəncamına keçməsi məsələsinin, birmənalı şəkildə, kredit müqaviləsində göstərilməsinə və qeyd olunmasına ehtiyac var. Razılıq əldə olunursa, əmlakın satışa yönəldilməsi ilə bağlı qərar qəbul edilə bilər. Bu məsələdə bankları başa düşmək olar. Kredit qaytarılmayan zaman girovun satılıb xərcin ödənilməsi zaman alır, bir sıra hallarda hətta bu, 3 ildən artıq vaxt aparır. Məhkəmə prosedurunun sadələşdirilməsinə ehtiyac var".

Həmsöhbətimiz onu da vurğuladı ki, bu məsələdə vətəndaşların hüquqlarının qorunmasına çalışmaq lazımdır: "Təklif edirik ki, yeni pro-

"Kredit qaytarılmadığı təqdirdə girov qoyulan əmlak avtomatik olaraq bankın sərəncamına keçərsə..."

sedur tətbiq olunarsa, birmənalı şəkildə, müqavilədə vətəndaş da öhdəlik götürməlidir ki, krediti qaytara bilmərsə, girovun birbaşa satışına razılıq verir. Öncədən vətəndaşın razılığının alınmasına ehtiyac var. Bu zaman kredit götürən vətəndaş daha məsuliyyətli olacaq. Krediti götürən zaman qərarına daha ciddi, daha məsuliyyətli yanaşacaq. Çünki problemlərdən biri ondan ibarətdir ki, vətəndaşlar bəzi hallarda öz ödəmə imkanlarını

düzgün qiymətləndirmədən və ya qiymətləndirmək istəmədən borc öhdəliyinə girirlər. Nəticədə krediti qaytarmaqda çətinlik çəkirlər. Bu baxımdan bu prosedur həm də kredit müqavilələrinin təkmilləşdirilməsinə və dəyişdirilməsinə gətirib çıxarmalıdır. Kredit müqavilələrinin hazırlanmasına və təklif olunmasına ehtiyac var. Yeni vətəndaş öncədən kredit müqaviləsində belə bir öhdəliyin olması ilə bağlı məlumatlı olmalı və bundan sonra kredit götürməklə bağlı qərar verə bilər. Yeni kredit götürmək onun üçün sərfəlidir, risqlidir və ya cəlbədidir".

İqtisadçının fikrincə, məhkəmə prosedurunun sadələşdirilməsinə, asanlaşdırılmasına ehtiyac var: "Digər tərəfdən, kredit götürən şəxslərin hüquqlarının qorunması mexanizminin təkmilləşdirilməsinə ehtiyac var. Eyni zamanda, banklar üçün izafi tranzaksiya xərclərinin azaldılmasına ehtiyac var. Çünki bankın heç də funksiyası əmlak satışı ilə məşğul olmaq deyil. Ona görə də mexanizmin daha yaxşı olması üçün kredit müqavilələrinin də təkmilləşdirilməsinə ehtiyac var. Kredit qaytarılmadığı təqdirdə girov qoyulan əmlak avtomatik olaraq bankın sərəncamına keçərsə, əmlakın birbaşa satışı ilə bağlı öhdəlik də kredit müqaviləsində öncədən əks olunmalıdır. Bu zaman vətəndaş bu öhdəliyi üzərinə götürüb-götürməklə bağlı özü birbaşa qərar verə bilər".

Günəl CƏLİLOVA

Azərbaycan Mərkəzi Bankı tərəfindən dövriyyəyə buraxılan 10 və 200 manatlıq əskinasların bir çox terminalda qəbul edilməsində hələ də problemlər yaranır. Şəhərin müxtəlif ərazilərində quraşdırılan ödəmə terminalları yeni dövriyyəyə buraxılan əskinasları qəbul etmirlər.

Son günlər sosial şəbəkə istifadəçiləri tez-tez bu halla rastlaşdıqlarını qeyd edirlər. Doğrudan da şəhərin istənilən ərazisində quraşdırılan terminalların qarşısında uzun-uzadı növbə müşahidə olunur.

Qeyd edək ki, "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı haqqında" Azərbaycan Respublikasının Qanununa

əsasən, Mərkəzi Bankın buraxdığı pul nişanları, o cümlədən, yubiley və xatirə pul nişanları Azərbaycan Respublikasının bütün ərazisində nominal dəyərləri ilə hər növ ödənişlərin həyata keçirilməsi, hesablara daxil edilməsi və pul köçürmələri zamanı hökmən qəbul edilməlidir.

Azərbaycan Mərkəzi

10-200 manatlıq əskinaslarla bağlı terminallarda yaranmış problem...

Bankından "Bakı-Xəbər"ə verilən məlumata görə, ölkə ərazisində istismar olunan nağd ödəniş avadanlıqları müxtəlif kredit təşkilatları, poçt rabitəsinin milli operatoru və qeyri-bank ödəniş təşkilatlarına məxsusdur və bu avadanlıqlara onlar tərəfindən xidmət olunduğundan, adaptasiya prosesləri həmin təşkilatlar tərəfindən həyata keçirilir: "Bununla əlaqədar Azərbaycan Mərkəzi Bankı tərəfindən müvafiq nağd pul avadanlıqlarının 200 manatlıq və yenilənmiş 10 manatlıq pul nişanlarına adaptasiyası ilə bağlı ölkə ərazisində fə-

Azərbaycan Mərkəzi Bankı:

"Ölkə ərazisində istismar olunan nağd ödəniş avadanlıqları müxtəlif kredit təşkilatları, poçt rabitəsinin milli operatoru və qeyri-bank ödəniş təşkilatlarına məxsusdur, bu avadanlıqlara onlar tərəfindən xidmət olunduğundan..."

Natiq Cəfərli: "Ödəmə terminallarının proqramında yenilənmə aparılmadığı üçün, aparatlar yeni dövriyyəyə buraxılan pul əskinaslarını qəbul etmirlər"

aliyyət göstərən bütün kredit təşkilatlarına, poçt rabitəsinin milli operatoruna, eləcə də qeyri-bank ödəniş təşkilatlarına rəsmi tapşırıqlar verilib. Eləcə də nağd ödəniş avadanlıqlarında milli pul nişanlarının qəbulu, onların 200 və yeni

10 manatlıq pul nişanlarına adaptasiyası barədə ictimaiyyət məlumatlandırılıb".

İqtisadçı-ekspert Natiq Cəfərli bizimlə söhbətində qeyd etdi ki, ödəmə terminallarının proqramında yenilənmə olmalı idi: "Terminallar

yeni pul əskinaslarını tanıyırlar. Bu səbəbdən də terminallarla məşğul olan şirkətlər proqram təminatının yenilənməsi ilə bağlı iş görməli idilər. Terminallarda yenilənmə aparılmadığı üçün, onlar yeni dövriyyəyə buraxılan pul vahidini qəbul etmirlər.

Bu səbəbdən də son günlər ödəmə terminallarının qarşısında uzun-uzadı növbələr yaranır. Proqram təminatının yenilənməsi çətin proses deyil. Sadəcə, öncədən bu qərar verilməyib deyə, bunun əziyyətini sadə vətəndaşlar çəkir".

Günəl CƏLİLOVA

Azərbaycanda övladlığagötürmə qaydalarının dəyişdirilməsi barədə uzun illərdir müzakirələr aparılırdı. Bu sahədə ciddi problemlər, bürokratik əngəllər, süründürməçilik, eləcə də illərlə növbə gözləmək kimi neqativ hallar mövcud idi.

Bir sıra hallarda övladlığa verilmə növbədənəknar həyata keçirilir, çox zaman burada uşaq və körpələr evlərinin rəhbərləri xüsusi rol oynayırdılar. Bildiyimiz kimi, bu sahədə ciddi neqativ halların olduğu, eyni zamanda, körpələrin xarici və yerli vətəndaşlara satıldığı haqqında məlumatlar, söz-söhbətlər yayılırdı. Hətta bu məlumatlar mətbuatın gündəmində də yer alırdı. İndi isə övladlığagötürmə qaydaları tamamilə yeni üsul və formalarla həyata keçirilir.

Bildiyimiz kimi, dekabrın 10-da Prezident İlham Əliyev idarəetmənin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı fərman imzalayıb və Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyinin mərkəzləşdirilmiş elektron informasiya sistemində "Valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqlar və övladlığagötürmə" alt sistem yaradılıb. Övladlığagötürmə proseduru ilə bağlı yeni qaydaların cəmiyyət vasitəsilə geniş müzakirəyə çıxarılması vacib bir məsələ kimi qarşıda durur.

Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyindən verilən məlumata görə, Azərbaycanda övladlığagötürmə ilə bağlı qaydalar layihəsi ictimai müzakirəyə çıxarılıb. Bildirilib ki, nazirlik tərəfindən hazırlanmış "Valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqların övladlığa götürülməsi Qaydaları" layihəsi ictimai müzakirənin təmin edilməsi məqsədilə nazirliyin sosial.gov.az saytında yerləşdirilib. Vətəndaş cəmiyyəti institutları, mütəxəssis və ekspertlər, ayrı-ayrı vətəndaşlar qeyd edilən linkə daxil olaraq layihə ilə tanış ola, rəy, irad və təkliflərini göndərə bilərlər.

Qeyd edək ki, bu sahədə əvvəlki qaydalarla yeni hazırlanan qaydalar arasında çox ciddi fərqlər var. Ən böyük fərq isə bu prosesin vahid mərkəzdən idarə olunmasıdır.

necə olacaq? Mən sizə buradakı birinci fərqi deyim. Övladlığa veriləcək uşaqla bağlı Əmək və Əhalinin So-

Əvvəlcə isə belə deyildi, bu sahədə pərakəndəlik vardı. Köhnə qaydalara görə, 3 yaşına qədər olan uşaqların

bir qayda olacaq".

K.Ağazadənin sözlərinə görə, rəhbərlik etdiyi təşkilata gün ərzində ən azı 15-20 nə-

radıblar. Cəmiyyətdə uşaqqötürmə prosesinin nə qədər ağır olduğu və burada kimlərinse uşaqqötürməni

Övladlığagötürmənin yeni və köhnə qaydaları arasında fərqlərlə bağlı müzakirəyə ekspertlər də qoşuldu...

Kəmalə Ağazadə: "Bu işin vahid mərkəzdən idarə edilməsi bu sahədə şəffaflığın təmin olunmasına səbəb olacaq"

"Artıq DOST Agentliyinin əməkdaşları uşaq evlərində və digər müəssisələrdə..."

Azərbaycan Uşaqlar Birliyinin sədri Kəmalə Ağazadənin sözlərinə görə, övladlığagötürmə ilə bağlı prosedur qaydalarının dəyişdirilməsi bu sahəyə vahid mərkəzdən nəzarət edilməsinə və s. səbəb olacaq. Övladlığagötürmə qaydalarının ictimai müzakirəyə çıxarılmasının böyük əhəmiyyət daşıdığını deyən K.Ağazadənin sözlərinə görə, burada bir sıra yeniliklər olacaq. "Övladlığagötürmə qaydaları keçmişdə necə olub, indi

sial Müdafiəsi Nazirliyində xüsusi portal yaradılıb. Bu artıq həm yenilikdir, həm də təqdirəlayiq bir haldır. Yeni yaradılan portalda övladlığa verilən uşağın yaşından, cinsindən, hansı uşaq müəssisəsində olmasından tutmuş, digər məlumatlara qədər hər şey əks olunur. Övladlığa uşaq götürmək istəyənlərin sənədlərinin qeydiyyatı həyata keçirilir, onlar haqqında bütün məlumatlar da portalda yerləşdirilir.

övladlığa verilmə səlahiyyətləri Səhiyyə Nazirliyində, 3 yaşından yuxarı olan uşaqların isə Təhsil Nazirliyində idi. Uşaqları xarici vətəndaşlara övladlığa verilməsi isə Ailə, Qadın və Uşaq Problemləri Komitəsinin səlahiyyətinə daxil idi. Amma indi bu sahədə qaydalar dəyişdirilir, övladlığagötürmə məsələsində pərakəndəlik aradan qaldırılır və bu proses vahid mərkəzdən həyata keçiriləcək. Bu olduqca mükəmməl

fər övladlığagötürmə ilə bağlı müraciət edir. Bu insanların övladlığagötürmə qaydalarını bilmədiyini və onların aidiyyəti quruma yönləndirildiyini deyən K.Ağazadə hesab edir ki, yeni qaydalar övladlığagötürmə sahəsindəki problemlərin aradan qaldırılmasına müsbət təsir edəcək. "Nəçə dəfə icra hakimiyyətlərinin övladlığagötürmə komissiyasına gedenlər olub və onlar da həmin şəxslərə müəyyən çətinliklər ya-

alver predmetinə çevirməsi illərdir gündəmdədir. Ona görə də övladlığagötürmə prosedurlarının, qaydalarının ictimai müzakirəyə verilməsi çox müsbət haldır. Uşaq müəssisələrinin heç birinin övladlığa uşaq vermək səlahiyyəti yoxdur, bu proses məhkəmə qərarı ilə reallaşır. Uşaq müəssisəsi uşağın qəyyumu olaraq məhkəməyə çıxaraq "mən etiraz etmirəm" deyir. Yeni uşaq müəssisələri övladlığa uşaq verə bilməz. Artıq DOST Agentliyinin əməkdaşları uşaq evlərində və digər müəssisələrdə olan övladlığa verilən uşaqların siyahısını hazırlayırlar. DOST Agentliyinin əməkdaşları bizim təşkilata da gəldilər və övladlığa veriləcək uşaqların siyahısını göturdülər, onları qeydiyyata aldılar.

Mənim bu işə müdaxilə etmək səlahiyyətim yoxdur. Övladlığagötürmənin yeni qaydalarının hazırlanması çox müsbətdir, bu işin vahid mərkəzdən idarə edilməsi bu sahədə şəffaflığın təmin olunmasına səbəb olacaq, uşaqların satılması məsələsi aradan qaldırılacaq. İnsanlar övladlığa uşaq götürə bilmirdilər, çünki burada böyük vəsaitlərdən söhbət gedirdi, amma indi elə olmayacaq, bu sahədə tam şəffaflıq təmin olunacaq" - deyər K.Ağazadə qeyd etdi.

İradə SARIYEVA

Əhalisi kifayət qədər olan yaşayış məntəqələrində məktəb, uşaq bağçası və xəstəxana kimi gərəkli təsisatların olması olduqca vacibdir. Çünki bu təsisatlar olmadan inkişafa nail olmaq mümkün deyil. Ölkəmizin hər yerində, o cümlədən, ucqar kəndlərdə belə müasir tipli məktəblər inşa edilərək şagirdlərin ixtiyarına verildiyi halda, Bakının lap yaxınlığında yerləşən bəzi yaşayış massivlərində hələ də orta məktəb yoxdur.

Bu səbəbdən həmin ərazilərdə yaşayan sakinlərin övladları yaşayış yerlərindən uzaqda yerləşən məktəblərə gedirlər.

Belə ərazilərdən biri də Sabunçu rayonu, Maştağa qəsəbəsi, Gülçülük adlanan ərazidir. Ərazidə yaşayanların sayı son illər əhəmiyyətli dərəcədə artıb. Gülçülük adlanan ya-

şayış massivində təxminən 7 min nəfərədək əhali yaşayır. Ancaq məktəb sərindən sakinlər çox ciddi çətinliklərlə üzləşirlər. Məsələ ondadır ki, Gülçülük yaşayış massivində məktəb yoxdur. Bu səbəbdən uşaqlar digər məktəblərə, əsasən də Daş karxanası massivində yerləşən 22 sayılı mək-

7 minlik Gülçülük qəsəbəsində məktəb yoxdur - hər şagird ayı 30 manata "RAF"la qonşu məktəblərə gedir

təbə getmək məcburiyyətində qalırlar. Ancaq problem ondadır ki, sözügedən məktəb Gülçülüyə uzaq məsafədə yerləşir. Ona görə də uşaqlar nəqliyyat vasitəsilə həmin məktəbə getməli olurlar. Sakinlərin dediyinə görə, bu da onlara baha başa gəlir. Problem ondadır ki, bir uşağı nəqliyyat vasitəsilə 22 sayılı məktəbə aparmaq ay ərzində 30 manata başa gəlir. Evdən 3 uşaq məktəbə gedirsə, o zaman bunun üçün valideyn 90 manat ödəniş etməlidir. Ortada digər xərclərin də olduğunu nəzərə alsaq, hər valideynin buna imkanı çatmır. Özü də məktəbə uşaqlar köhnə sınıq-salxıq "Qazel" markalı avtomobillərlə aparılır. Başqa bir tərəf-

Mürvət Ağakişiyev: "Maddi baxımdan bu bizim üçün çox çətindir"

Mələhət Mürşüdlü: "Təhsil Nazirliyi araşdırma aparmalı və sözügedən ərazilərdə məktəblər inşa etməlidir"

dən, Gülçülükdə məktəbin olmaması üzündən 22 sayılı məktəb çox yüklənir və sıxlıq artır. Sınıflarda uşaqların sayının çox olması tədrisin keyfiyyətinə də mənfi təsir edir.

Gülçülük sakini Mürvət Ağakişiyevin sözlərinə görə, dəfələrlə sakinlər məktəbin olmaması barədə əlaqədar qurumlara müraciət ediblər: "Ancaq ortada nəticə yoxdur. Burada yaşayan əhəlinin də sayı artır. Maddi baxımdan bu bizim üçün çox çətindir. Nəzərə almaq lazımdır ki,

Gülçülükdə daha çox kasıb insan yaşayır. Əsasən mizumlu əmək fəaliyyəti ilə məşğul olurlar. Maddi baxımdan bu onlara baha başa gəlir".

Sözügedən məsələni "Bakı-Xəbə" şərh edən təhsil eksperti Mələhət Mürşüdlünün sözlərinə görə, bu təkcə Bakıtrafi qəsəbələr üçün xarakterik olan problem deyil: "Digər yerlərdə də bənzər problemlər var. Bakının yaxın ətrafında da bənzər problemlər mövcuddur. Görürsən ki, çoxmərtəbəli binalar ucaldılıb, amma

ərazidə məktəb və bağça yoxdur. Bu, planlaşmanın qüsurudur. Sovet dönmində belə massivlər yaradılarda paralel olaraq məktəblər, səhiyyə ocaqları, bağçalar tikilirdi. Ancaq təəssüflər olsun ki, Bakıtrafi ərazilərdə son illər salınan yaşayış massivlərində bütün bunlar nəzərə alınmır. Ona görə də Təhsil Nazirliyi araşdırma aparmalı və sözügedən ərazilərdə məktəblər inşa etməlidir. Massivlər salınarkən buraxılan səhvlər düzəldilməlidir. Yoxsa, sakinlər əziyyət çəkməkdə davam edəcəklər. Vaxtında bunlar nəzərə alınsaydı, Bakıda bu dərəcədə tıxac olmazdı. Tıxacın bir səbəbi də məktəblərin sayının yetərincə olmamasıdır".

Vidadi ORDAHALLI

Səhnənin özünün xüsusi tələbləri var ki, bir çoxu bu tələbi yalnız birtərəfli anlayıb qəbul edir. Bəziləri elə anlayırlar ki, sənətdə uğur qazanmağın yolu, ilk növbədə, adını dəyişməkdən, yaxud bər-bəzəkli təxəllüslər götürməkdən keçir. Xeyr, belə deyil.

Dünya sənət aləmində, ədəbiyyatda, musiqidə kifayət qədər öz həqiqi adından imtina edənlər, təxəllüsləri ilə tanınanlar var. Türkiyədə, İranda, Avropanın özündə səhnə adamları var ki, onların həqiqi adlarını çoxları bilmir, hamı onları təxəllüsləri ilə tanıyır. Azərbaycanda da xeyli sayda müğənni öz adı və soyadı ilə deyil, təxəllüsü ilə tanınır.

Mətbuat belə sənətçilərin qısa siyahısını hazırlayıb. Məsələn, öz adı Məsumə Məmmədova olan müğənni Damla adı ilə tanınır. Xalq artisti Röya Ay-

xan - Röyalə Nəcəfova, müğənni Nura Suri - Aynurə Qəzənfər qızı, Xalq artisti Azər - Anaxanım Tağıyeva, müğənni Niyam Salami - Niyaməddin Salami, radioaparıcı Çiçək - Şəhla Vakkas, müğənni Əlikram Bayramov - Əlikərim Urşan oğlu, aparıcı Nanə Ağamaliyeva - Nəxəxanım Ağamaliyeva, müğənni Xatun - Nərgiz Əliyeva, reper Qurd - Fərid Eminov, peper, yazıçı Qaraqan - Elxan Zeynalli, prodüссер Tolik - Tarix Əliyev, müğənni, cazmen Cavan Zeynalli - Cavanşir Zeynalli, iş qadını, müğən-

Səhnəyə çıxandan sonra əsl ad-soyadını təxəllüslə əvəzləyən şou adamları - kimlər bu təxəllüsü niyə götürüblər...

İlhamə Hacıyeva: "...başqa həmkarlarından fərqlənmək cəhdləridir"

ni Ruhi - Ruhiyyə Əliyeva kimi tanınır.

Bakı Dövlət Universitetinin filologiya fakültəsinin elmi işçisi, tanınmış dilçimütəxəssis İlhamə Hacıyeva "Bakı-Xəbər"ə bildirdi ki, müğənnilərin, səhnə adamlarının öz ad-soyadları ilə deyil, təxəllüsləri ilə tanınması təcürbəsi yeni deyil. İ.Hacıyevanın sözlərinə görə, ünlü Azərbaycan əsilli İran müğənnisi Ququşun əsl adı Faiqə Atəşi, populyar Türkiyə müğənnisi Seda Sayanın isə rəsmi adı və soyadı Aysel Gürsaçerdirdir. Ajda Pekkanın da, əslində, Ayşe Ajda Pekkan olduğunu deyən İ.Hacıyevanın sözlərinə görə, Azərbaycanın böyük sənətkarları Xan Şuşunski və Bülbül də səhnəyə öz həqiqi ad və soyadları ilə çıxmayıblar.

Ekspertin sözlərinə görə, müasir müğənnilər-

dən, şou-biznesçilərdən fərqli olaraq, İsfəndiyar Cavanşirova Xan, Murtu-

mək cəhdləridir. Onlar yalnız həmkarlarından fərqlənmək istəyirlər, həm

"Əsl ad və soyadları ilə deyil, təxəllüsləri ilə tanınan şou müğənnilərinə bu təxəllüsü xalq verməyib, bunu onların özləri götürüblər"

za Məmmədova isə Bülbül təxəllüsünü xalq vermişdi. "Bilirsiniz ki, səhnə adamları məşhurluğa gədən yolu müxtəlif cür anlayırlar. Bəziləri bunu adlarını gizlədib təxəllüsləri ilə gündəmə gəlməkdə, bəziləri isə özlərinə qondarma ləqəblər qoymağa görürlər. Həsab edirəm ki, bəzi şou müğənnilərinin öz həqiqi ad və soyadları ilə tanınmamağının səbəbi başqa həmkarlarından fərqlən-

də istəyirlər ki, seçdikləri təxəllüs yadda qalan olsun. Bu anlaşılandır. Əsl ad və soyadları ilə deyil, təxəllüsləri ilə tanınan şou müğənnilərinə bu təxəllüsü xalq verməyib, bunu onların özləri götürüblər, amma bizim dahi sənətkarlarımız Xan Şuşunski və Bülbülə bu təxəllüsü xalq vermişdi, onları xalq belə adlandırmışdı.

Bəzi şou müğənniləri valideynlərinin onlara ver-

dikləri adları bəyənmədiyi üçün, bəziləri isə adının daha sadə səslənməsinə görə özlərinə təxəllüs götürüblər".

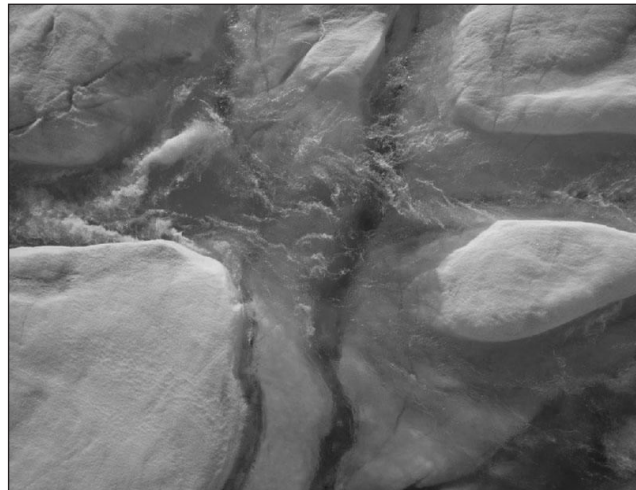
İ.Hacıyeva, həmçinin, qeyd etdi ki, problem onların təxəllüslə tanınmaqları ilə bağlı deyil, əsas problem bu şou müğənnilərinin Azərbaycan dilinin qayda və qanunlarını pozması, özlərini rus adları ilə təqdim etməsidir. O qeyd etdi ki, məsələn, Gülnarə, Güllarə adlı bir ifaçı özünü "Gülya", Elnarə "Elya" və s. adlandırır. Eyni zamanda, bəzi ad və soyadların tələffüzündə də şou müğənnilərinin rus aksentindən istifadə etdiyini deyən İ.Hacıyevanın sözlərinə görə, dilimizə, danışiq qaydalarımıza yad təzahürlərin gətirilməsi qəbul edilən deyil.

İradə SARIYEVA

Qrenlandiyadakı buzlar sürətlə əriyir - Dünya suyun altında qala bilər

Global isinmənin Yer kürəsində suyun səviyyəsini artırdığı gerçəyi elm adamlarının kosmosdan çəkdiyi foto və analizlərlə yenidən göz önünə sərilir.
"Teleqraf.com" bildirir ki, "Proceedings of the National Academy of Sciences" (PNAS) jurnalında dərc olunan araşdırma Qrenlandiya

buzlaqlarının əriməsinin qorxunc səviyyəyə çatdığını ortaya çıxarıb. Elm adamları Qrenlandiyadakı buzlaqlarda nəhəng çatların və sızınların yarandığını açıqlayıb. Buz adasında baş verənlərin dünya okeanlarında suyun səviyyəsinin kəskin yüksəlməsinə səbəb olacağı bildirilib. Stor buzlağının 2018-ci ilin iyul ayında qırıl-

dığı, 5 saat ərzində "dünyanın ən hündür şəlaləsi"ni əmələ gətirdiyi və buzlaqların sürətlə adadan ayrılmağa başladığı da diqqətə çatdırılıb. Buzlaqların yarıqları arasında göllərin əmələ

gəldiyini deyən Kembridj Universitetinin alimi Tomas Çudli bildirib: "028 adlanan göl keçən il iyulun 7-də əmələ gəldi və bu müddət ərzində böyük həcmdə su dənizə tökdüldü".

"Azercell" "Ən yaxşı stend dizaynına görə" sertifikatı ilə təltif edildi

"Azercell Telekom" 2019-cu ilin dekabr ayının 3-dən 6-na kimi Bakı Ekspo Mərkəzində keçirilmiş "Bakutel"- Azərbaycan Beynəlxalq Telekomunikasiya, İnnovasiya və Yüksək Texnologiyalar Sərgisinin 25-ci yubileyində baş sponsor və innovativ xidmətlərin təqdimatçısı qismində iştirak edib.

"Bakutel 2019" sərgisində bütün ziyarətçilər tərəfindən böyük maraqla qarşılanan şirkət stendi təşkilatçılar tərəfindən "Ən yaxşı stend dizaynına görə" xüsusi sertifikatla təltif edilib.

"Azercell", hər il olduğu kimi, bu il də mobil rabitə və telekommunikasiya sahəsinin ən innovativ layihələrini öz stendində sərgiləyib. 6 000-dən çox iştirakçı tərəfindən ziyarət edilmiş "Azercell" in ənənəvi stendində innovativ, həm biznes, həm də asudə vaxt üçün faydalı yeniliklər təqdim edib. Xatırladaq ki, "Bakutel 2019" sərgisinin keçirildiyi dörd gün ərzində "Azercell" bütün sərgi iştirakçılarını stenddəki mobil telefon və böyük ekran üzərindən 5G şəbəkəsinin təmin etdiyi yüksək sürətli internetin üstünlüyünün şahidi olmaqla ən son nəsəl mobil texnologiyasının real sürətini hiss etməyə imkan yaratdı. Bundan əlavə, 5G şəbəkəsi üzərindən 5G Multisensor, 5G Konfrans, 5G Oyunlar və digər rəqəmsal həllər yerli və beynəlxalq qonaqların test rejimində istifadəsi üçün təqdim edildi.

Ötən ay Bakının Fəvvarələr Meydanında ilk dəfə 5G sürət sınağını həyata keçirən "Azercell" şirkəti hazırda 5G, Süni İntellekt (AI) və Əşyaların İnterneti (IoT) sahəsindəki ən son texnoloji nailiyyətləri yerli bazara gətirməklə, şirkətin məhsullar portfelini zənginləşdirmək üzərində çalışır. Şirkətin hədəfi gələcəyin cəmiyyətini və iqtisadiyyatını formalaşdıran texnoloji tendensiyalarla ayaqlaşmağı öndə tutaraq yüksək sürətli mobil internet və daimi bağlantı bütün abunəçilər üçün təmin etməkdir.

Daha ətraflı məlumat üçün news@mcs.az ünvanına müraciət edə bilərsiniz.

Qoç - İş ortaqları ilə əməkdaşlıq perspektivlərini müzakirə etmək olar: uzun zaman dil tapa bilmədiyiniz insanlarla ortaq məxrəcə gələ bilərsiniz. Xırdalıqlar ikinci plana keçir, doğrudan da, vacib olan işlərə diqqət yönəltmək lazımdır.

Buğa - Eyhamlardan qaçın, fikrinizi açıq-aşkar deyin, üstüörtülü danışığınızı anlamaya bələrlər. Planlaşdırılmamış səfərlər yeni tanışlar tapmağa imkan yaradacaq. Fiziki iş və idmanla məşğul olmaq üçün münasib gündür.

Əkizlər - Sözü insanların üzünə çırpırsınız və bu, çoxlarının xoşuna gəlir. Ancaq fikirlərinizi açıq-aşkar söyləməyiniz tərəfdaşlarınızla ümumi dil tapmağa, həmçinin xoşunuza gələn insanların rəğbətini qazanmağa imkan verir.

Xərçəng - Tamamilə marağ dairənizdən kənar işlərə vaxt sərf edirsinizsə, nailiyyət qazanacağınıza ümid etməyin: nəticələr həddən artıq zəif və sönük olacaq. Həmkirlərlə ünsiyyət üçün yaxşı gündür.

Şir - Kommersiya baxımından əla gündür. Bağladığınız sövdələr böyük gəlir vəd edir, gözləmədiyiniz yerdən də iri məbləğdə pul ala bilərsiniz. Peşəkar nüfuzunuz artır. Sizin rəyinizi daha yüksək vəzifə tutan insanlar da dinləyirlər.

Qız - İşgüzar ünsiyyət üçün əla gündür: görüşlər məhz siz istəyən kimi keçir. Yeni layihələr üzərində işə başlamaq olar, uğuru çox gözləmək lazım gəlməyəcək. İş yerini dəyişmək, yeni vəzifə başına keçmək üçün uğurlu gündür.

Tərəzi - Ünsiyyət üçün çox gündür, xeyli görüş və söhbət gözlənilir. Təəssüf ki, xoşgəlməz insanlarla da görüş qaçılmazdır, amma siz pis təsir altına düşməyəcək, özünüzü idarə etməyə imkan verməyəcəksiniz.

Əqrəb - Gün sakit keçir. Tələsmədən, vumuxmadan problemləri bir-bir həll edir, başqalarına nümunə göstərsiniz. Peşəkar mövqelərinizi möhkəmləndirə, yeni tərəfdaşlar tapa bilərsiniz.

Oxatan - Enerji və gücünüzün artdığını hiss edirsiniz. Özünüze inamınız çoxalır. Bir qədər əvvəl mümkün görünən bəzi planlarınızı gerçəkləşdirməyə nail olursunuz. Əvvəllər dil tapa bilmədiyiniz insanlar da sizə yardım edirlər.

Oğlaq - Qətiyyətli, enerjilisiniz, sözü üzə deyirsiniz - bu, böyük uğur vəd etsə də, ətrafındakılarla münasibətlərinizi ciddi surətdə korlaya bilər. Tənqidi iradlardan çəkinin.

Dolça - Səliqə və ciddi tələb edən xırd işlərlə məşğul olun. Vaxtınızı düzgün bölüşdürün, gücünüzü lazım olmayan işlərə sərf etmərsiniz. Alış-veriş uğurlu olacaq. Yanıqçı qalmış bəzi məsələləri həll etməyiniz tələb oluna bilər.

Balıqlar - Yaradıcı potensialınız çox yüksəkdir. Onun sayəsində boz bir günü qeyri-adi və unudulmaz edə biləcəksiniz. Planlarınızı gerçəkləşdirə biləcəksiniz. Bunlardan azacıq kənara çıxmağınızın da sizə yalnız xeyri dəyəcək.

Qoroskop Rusiya və Qərb astroloqlarının proqnozları əsasında hazırlanıb

Dünyanın ən gözəl küçələri...

ABŞ-ın CNN xəbər şəbəkəsi 2019-cu il üçün dünyanın ən gözəl küçələrinin siyahısını hazırlayıb. "AZƏRTAC" bildirir ki, siyahıda Yunanıstanın Mikonos adasında yerləşən Matoyanni küçəsi də yer alıb.

Matoyanni Nyu-Yorkun, Londonun, Parisin küçələri ilə rəqəbat aparır. CNN-nin tərtib etdiyi siyahıya görə dünyanın ən gözəl küçələri aşağıdakılardır: Djinni, Çendu, Çin; "Convent Avenue", Harlem, Nyu-York, ABŞ; Lombard-strit, San-Fransisko, ABŞ; Kaminito, La Boca, Buenos-Ayres, Argentina; Fəlsəfə xiyabani, Kyoto, Yaponiya; "Flask Walk", Xempsted, London, İngiltərə; "Umbrella Sky Project", Aqeda, Portuqaliya; "Blue City", Codxpur, Hindistan; Monsoro meydanı, Paris, Fransa; "Hosier Lane", Melburn, Avstraliya; Neva prospekti, Sankt-Peterburq, Rusiya; "The Royal Crescent", Bat, İngiltərə; Via dey Koronari, Roma, İtaliya; Xerstrasse, Bonn, Almaniya; Matoyanni, Mikonos, Yunanıstan; "The Dark Hedges", "Bregagh Road", Antrim, Şimali İrlandiya.

Hazırladı: Ramil QULİYEV

Baş redaktor: Aydın Quliyev

Baş redaktorun müavini:
Tahir Tağıyev

Redaksiyanın ünvanı: *Bakı şəhəri, Mətbuat pr. 529-cu məhəllə, 6-cı mərtəbə*

Tel-faks:
510-87-40; 510-87-38; 510-87-39

e-mail: azer22@mail.ru

Reyestr № 0106-P219-45846

Qəzet həftədə 5 dəfə çıxır.
(Bazar və bazar ertəsidən başqa).
«BZ»-də çap olunur.

Sifariş: №2514

Tiraj: 3050

Qəzetdə «Olaylar» və «Trend» informasiya agentliklərinin materiallarından istifadə edilir.

Reklam mətninə görə qəzet məsuliyyət daşıyır.